

Statnett

Glitre Nett

Områdeplan Sør-Rogaland og Agder

Dialogmøte Kristiansand 27. januar 2023

Sammen utvikler vi fremtidens kraftnett i Sør-Rogaland og Agder - for å legge til rette for bærekraftig verdiskapning og sikker strømforsyning

Glitre Nett

Statnett

Agenda

09:30	Registrering og kaffe/matbit
10:00 – 10:30	Velkommen og innledning v/ Glitre Nett og Statnett
10:30 – 10:45	Utvikling i forbruk og produksjon v/ Glitre Nett
10:45 – 11:00	Spørsmål og pause
11:00 – 11:20	Områdeplan Sør-Rogaland og Agder v/ Statnett
11:20 – 11:40	Regional nettutvikling v/Glitre Nett
11:40 – 12:00	Spørsmål og diskusjon
12:00 – 12:30	Oppsummering og avslutning med en matbit

Økende etterspørsel – over hele landet

Utvider sinkverket i Odda og investerer over syv milliarder

Prosjektet kan gi en økning i produksjonskapasiteten på 75 prosent.

Her vil Aker Horizons bygge hydrogenfabrikk

Aker Horizons planlegger bygging av en stor hydrogenfabrikk på Aukra. Selskapet vil bruke gass som kommer i land på Nyminnesa produksjonsanlegg.

Vil ha strøm fra land til nytt gassfelt

Arendal vant kampen om ny batterifabrikk

Den nye batterifabrikken på Sørlandet skal etableres i Eyde Energipark i Arendal. Fabrikken får minst 2000 ansatte.

Heidi Dittelsen
Journalist
Jon Gelius
Journalist
Odd Rønnefeldt
Journalist

Publisert 22. des. 2020 kl. 18:54
Oppdatert 21. des. 2020 kl. 09:17

Artikkelen er mer enn 5 år gammel.

Liker jeg Jul privat norske Mowoo Batteries på Eyde Energipark i Arendal. Med på laget er Bjørn Rune Ojefstad, Agder Energi og Bellona.

Mineraler for hundrevis av milliarder under bakken

-Eigersund kommune har så store verdier under bakken at de vil ha staten på banen for å sikre en nasjonal styring av funnene.

Gresset på Usland er ekstra grønt på grunn av mineraler med fosfor i bakken, mener Norge Mining. FOTO: THOMAS VSTRØM / NTB

Hilde Torgersen
Journalist
Thomas Vstrøm
Videojournalist

Publisert 3. sep. 2020 kl. 16:30
Oppdatert 17. aug. 2021 kl. 14:50

Hentet en halv milliard til nytt oppdrettsanlegg

Salsmon Evolution har fått en halv milliard kroner i frisk kapital til sitt landbaserte anlegg ved Husandvika. Selskapet skal nå på burs.

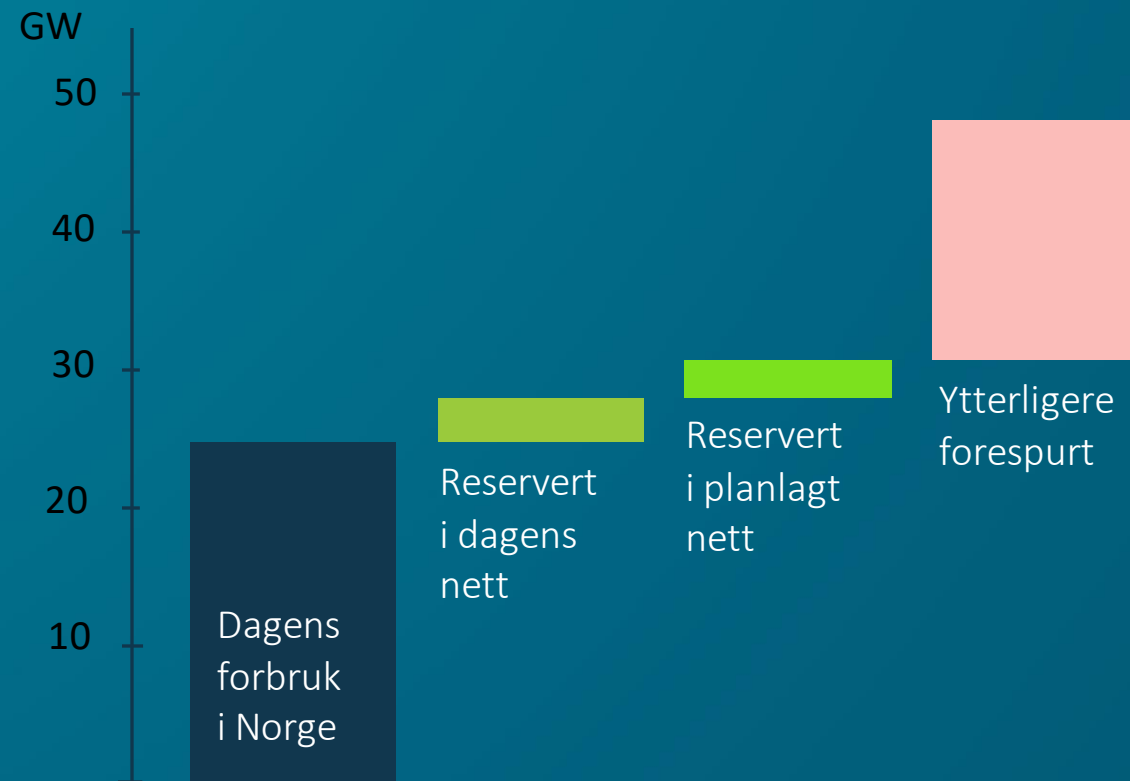
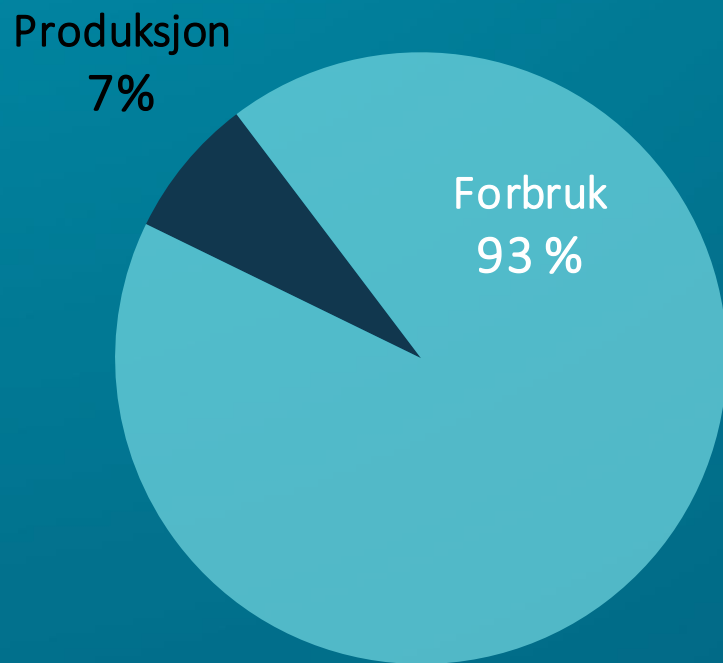

Vil elektrifisere feltet: Investere milliarder

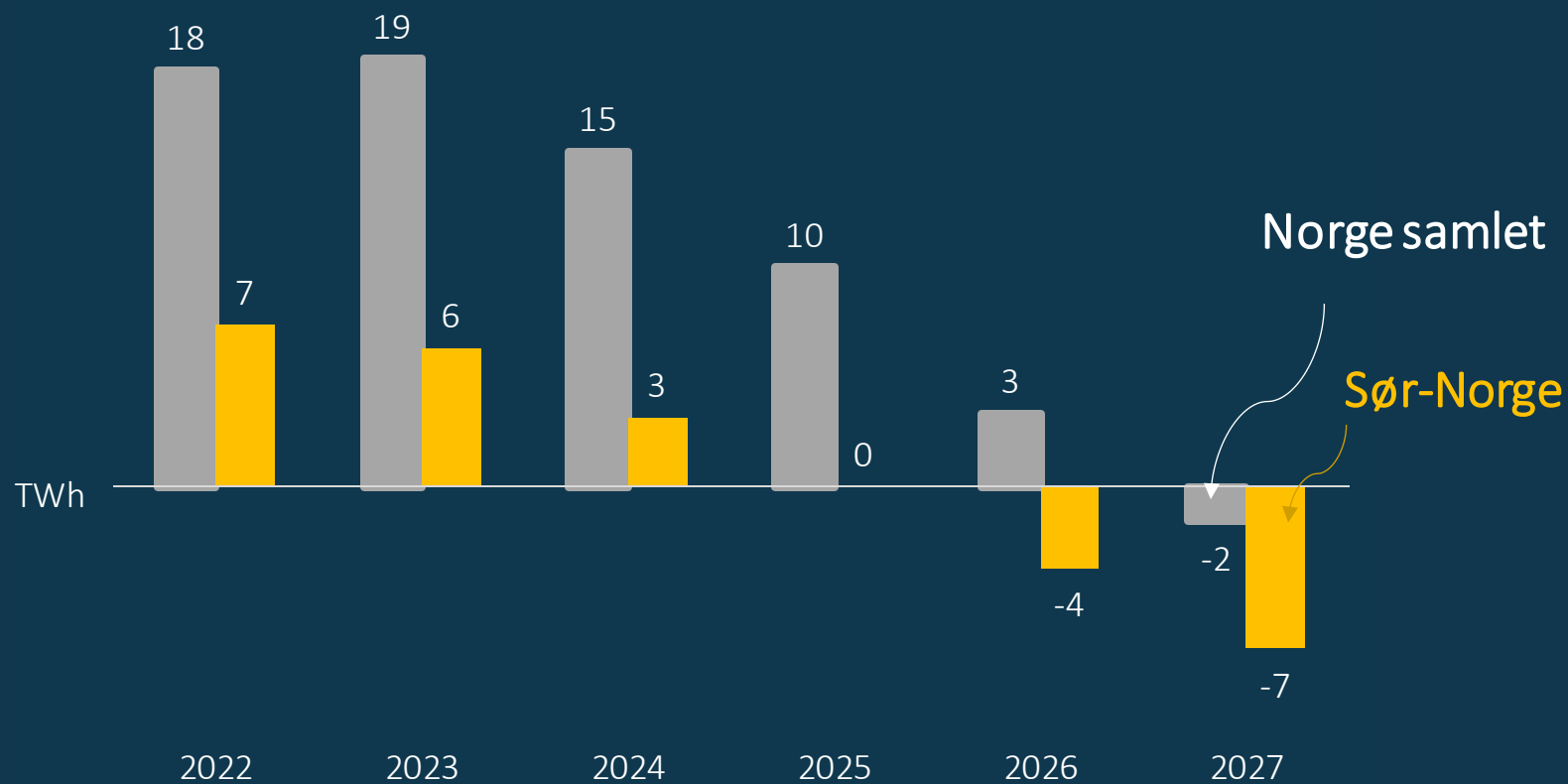
Freidag overleverte Equinor en plan for å elektrifisere feltet. Planen vil kutte rundt 60 prosent av utslippene.

Åpner for historisk satsing på grønt hydrogen og grønn ammoniakk i Norge

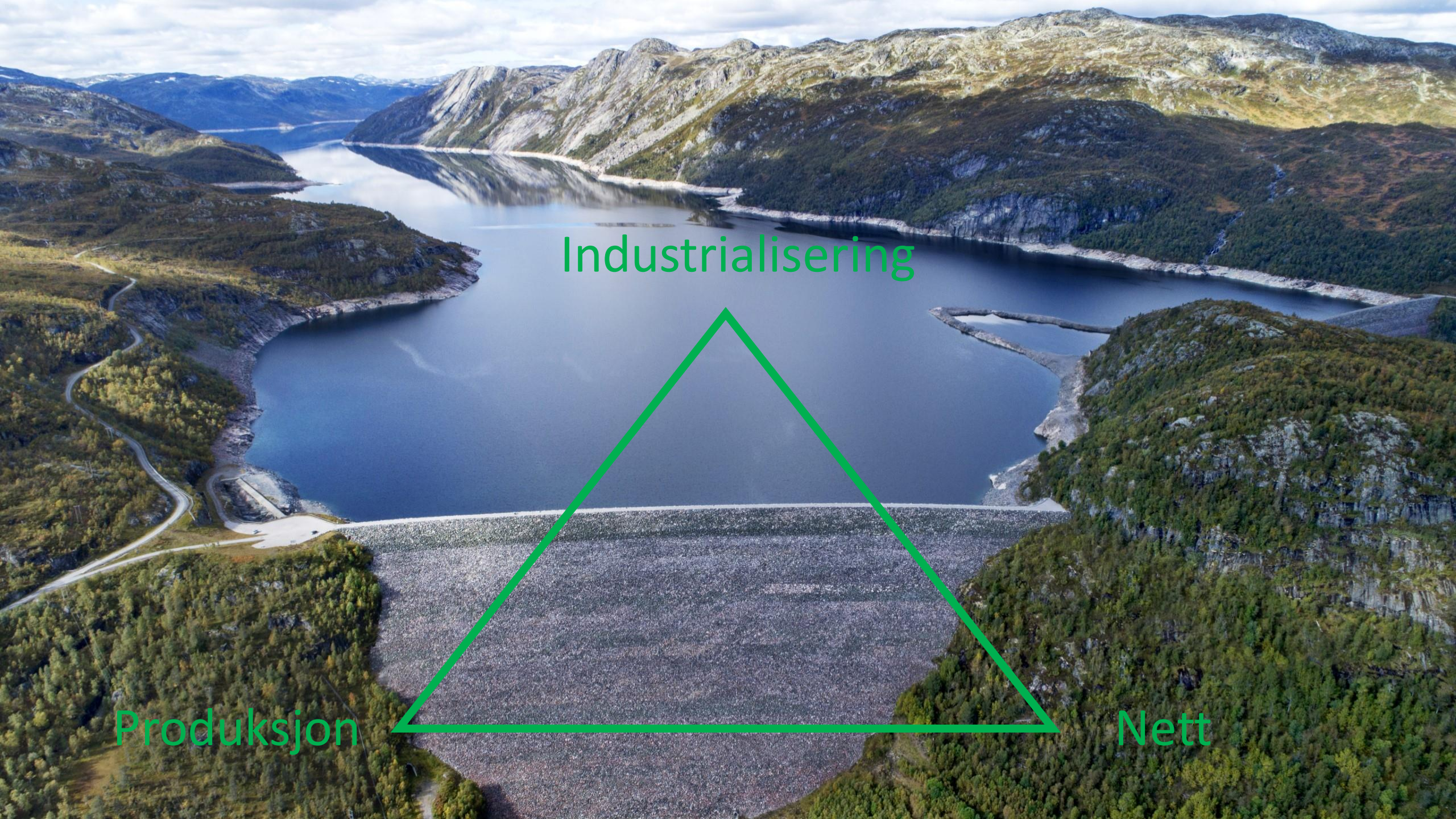
Grønn industrialisering skjer

Norge går mot kraftunderskudd

Basisprognose for norsk kraftbalanse, Statnetts Kortsiktige Markedsanalyse, 2022-2027

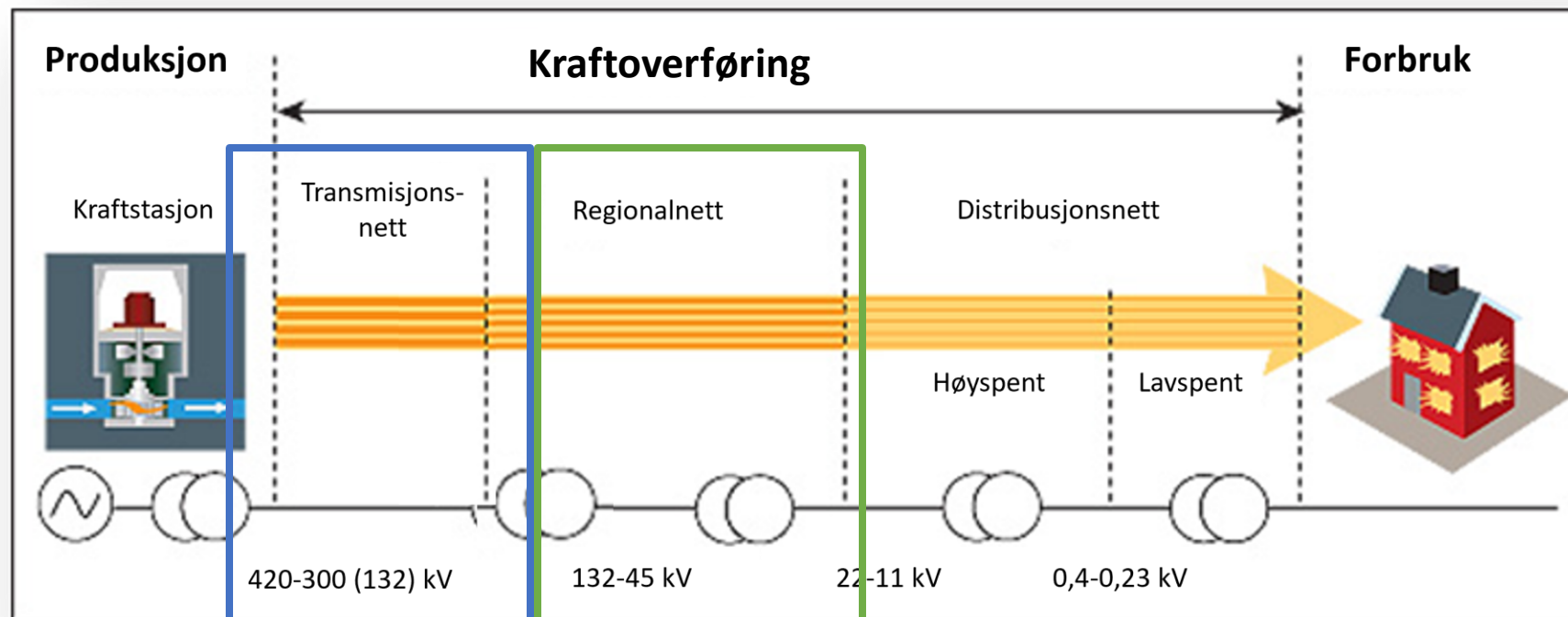

Industrialisering

Produksjon

Nett

Strukturen i det norske kraftnettet

Områdeplan
Statnett

Regional Kraftsystem Utredning (KSU)
Glitre Nett

Involvering av interessenter

Områdeplan, dialogmøter og regionale kraftsystemutredninger hjelper oss å skape en felles forståelse

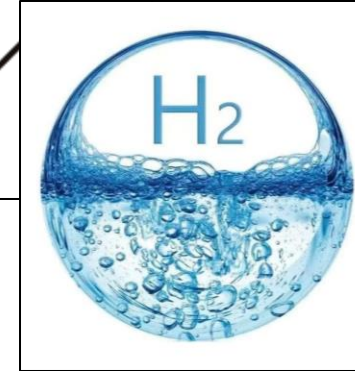
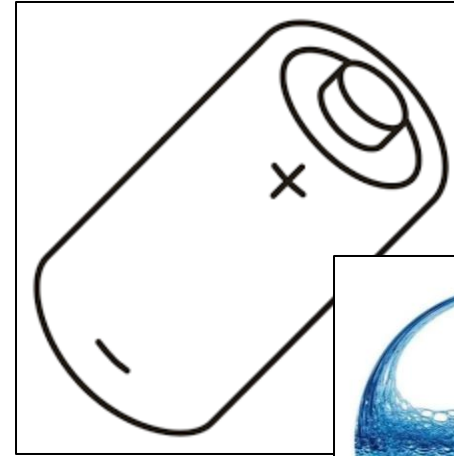

- Områdeplaner og Kraftsystemutredninger anbefaler *utvikling* av transmisjonsnett og regionalnett.
- Løsningsvalg, for eksempel plassering av nye stasjoner, gjøres i det enkelte *utbyggingsprosjektet*. Vi involverer og informerer kommuner og andre interessenter i utviklingen.
- Statnett og regionale nettselskaper søker om konsesjon fra NVE. Konsesjonssøknaden er på høring hos involverte parter.

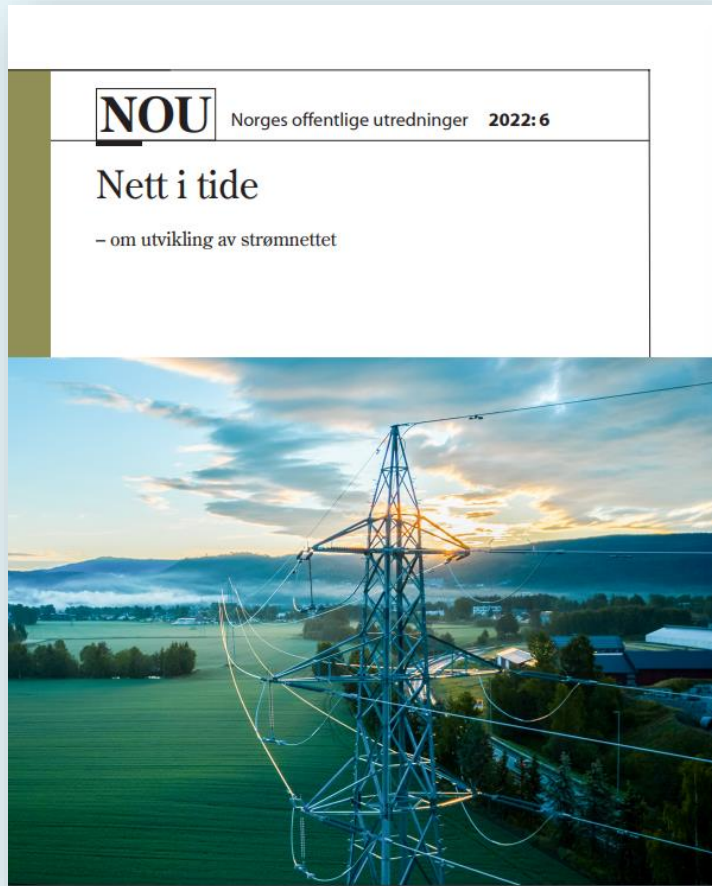

Drivere for mer kraft fra nettet

- **Nye industrietableringer**
  - Batterifabrikker
  - Landbasert fiskeoppdrett
  - Biodrivstoff
  - Hydrogen/Ammoniakk
  - Datasentre
- Elektrifisering av **transportsektoren**
  - Hurtiglading elbil, buss og på sikt lastebiler/tungtransport
  - Landstrøm
  - Anleggsvirksomhet
- Elektrifisering av **eksisterende industri**
- Økt normalt forbruk pga. befolkningsutvikling (usikkert, mulig energieffektivisering og smartere bruk av strøm motvirker dette)

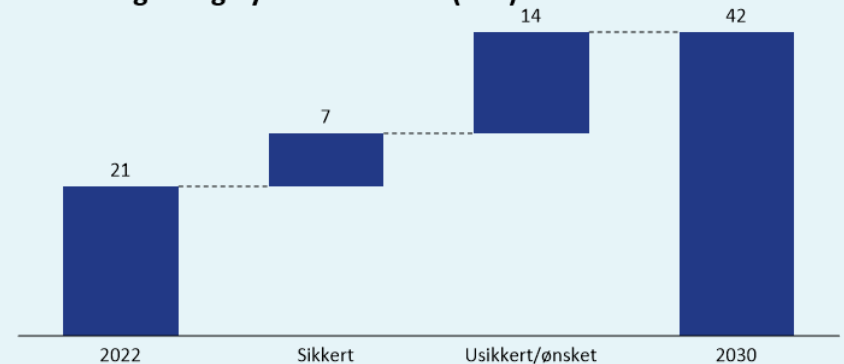
Vi har en stor utfordring fremover med å få nok nett i tide

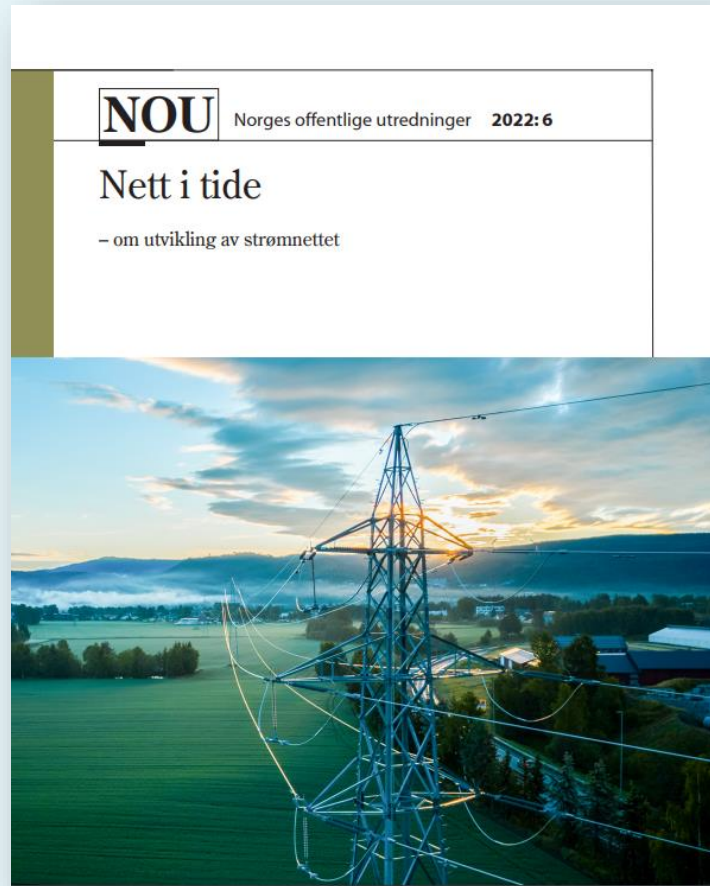
I 2030 forventer de regionale-nettselskapene å levere dobbelt så mye effekt som i dag – én tredjedel av økningen er allerede bestilt

Levert og mulig ny effekt i nettet (GW)

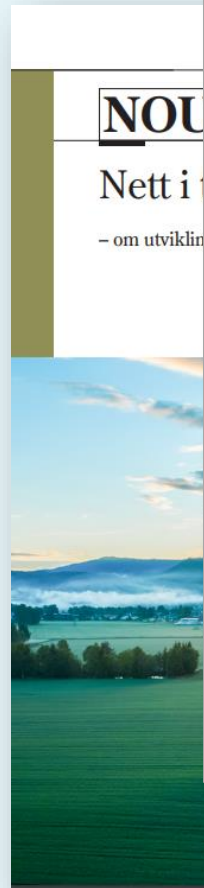

Konkrete forslag fra Strømnettutvalget

64
forslag

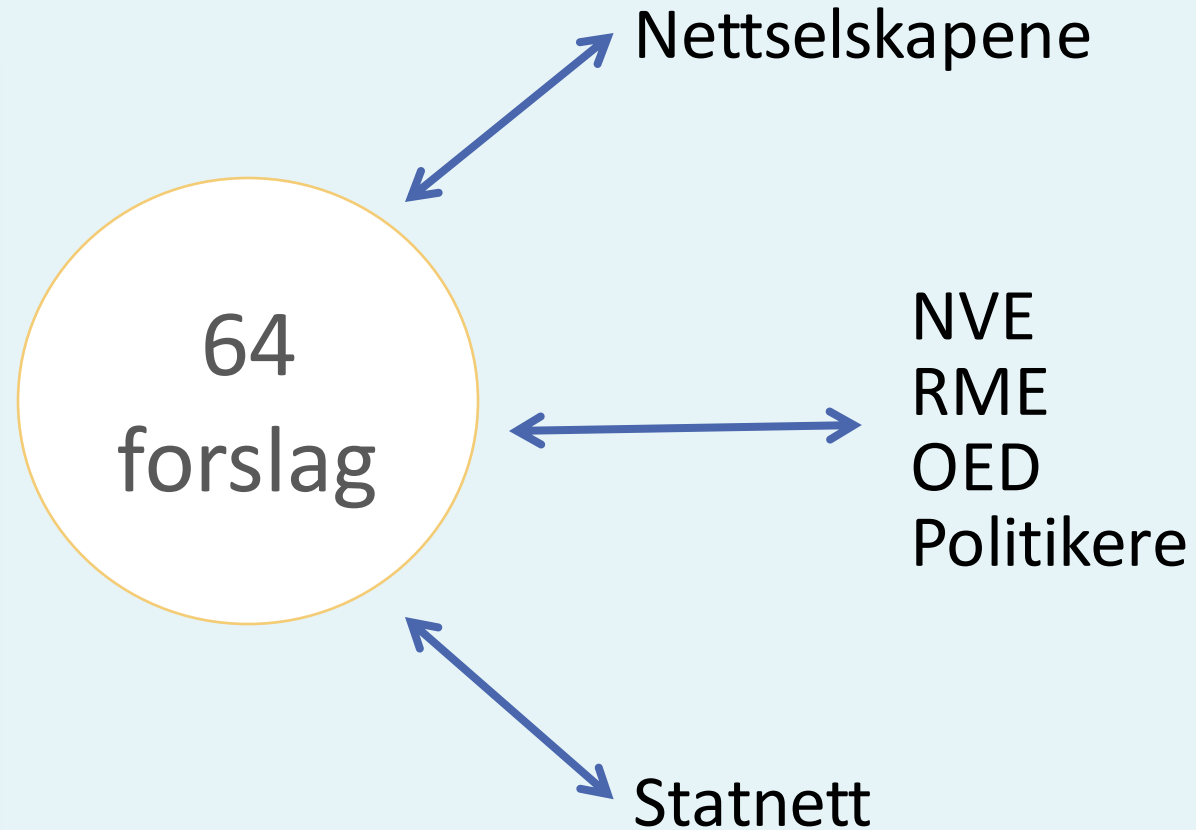
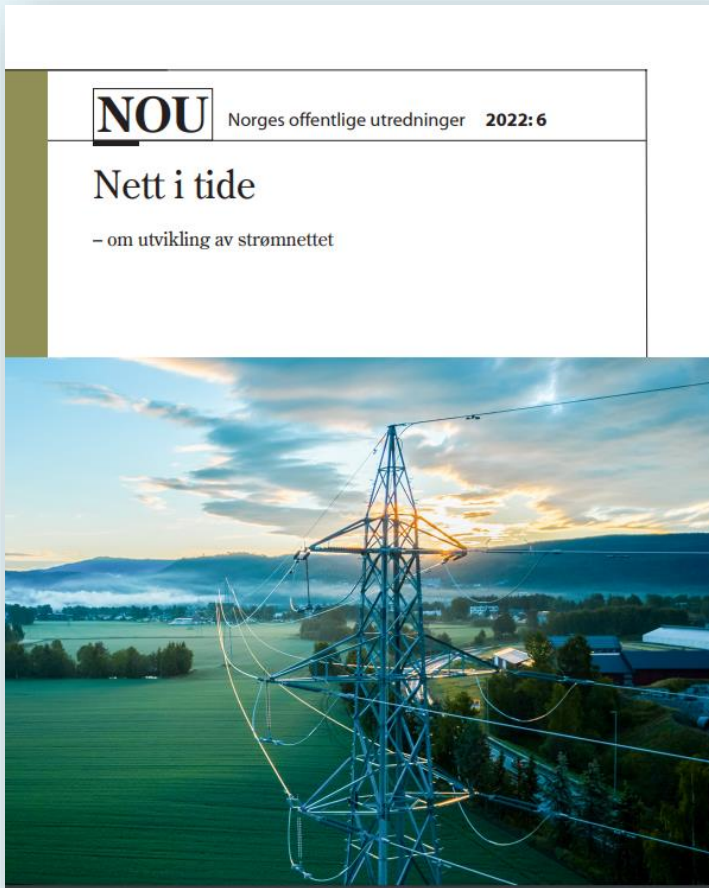
Konkrete forslag fra Strømnettutvalget

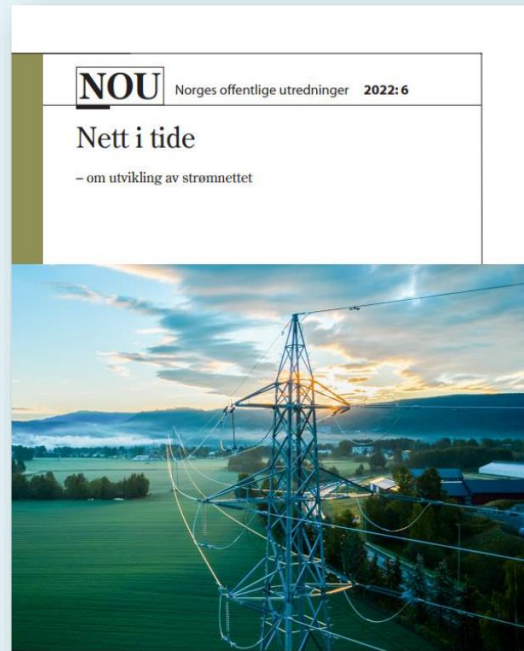
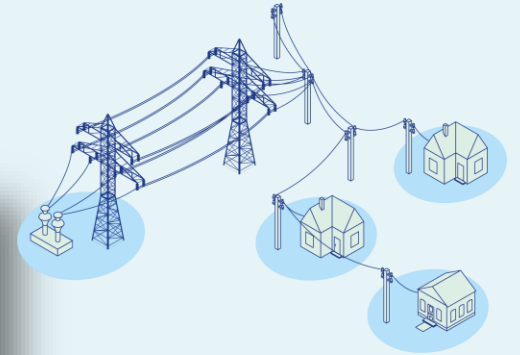
Strømnettutvalgets forslag til tiltak – 7/7

• <u>Utvalgets vurdering av tiltak for å redusere ledetiden – kap 13 - Anbefalte tiltak til konsesjonsmyndighetene</u>	Hvem
57. Konsesjonsmyndighetene kan gjennom å utarbeide og kontinuerlig oppdatere sine veiledere for søknader om nettanlegg, legge føringer for tidlig involvering, grundig forarbeid og sikre god kvalitet på søknader og konsekvensutredninger	NVE
58. Prosessene bør fortsatt tilpasses sakenes omfang, der det kontinuerlig vurderes om det er mulig å forenkle myndighetsbehandlingen, herunder at en fast-track for saksbehandling av små saker videreutvikles	NVE
59. Myndighetene kan i større grad gjennomføre parallelle prosesser i konsesjonsbehandlingen	NVE
60. Tidsfrister for delprosesser i saksbehandlingen sammen med omforente framdriftsplaner med søkerne, kan gi bedre framdrift og mer kontinuerlige prosesser. Fastsatte frister bør håndheves strengere. Inkludert tidsfrist for tildelt saksbehandler	NVE
61. Myndighetene må prioritere arbeidet med å utvikle digitale løsninger og støttesystemer til konsesjonsbehandlingen , som kan avlaste saksbehandlerne, lette informasjonsflyten internt og eksternt og heve kvaliteten på søknader og utredninger	NVE
62. Digitale styringssystemer som synliggjør myndighetenes tidsbruk bør anskaffes og tas i bruk, slik at effekten av effektiviseringstiltak kan måles, evalueres og prosessene kontinuerlig forbedres.	NVE
63. Myndighetene bør kontinuerlig vurdere, og eventuelt innføre, forenklinger av prosessene der nytten overstiger ulempene.	NVE
• <u>Andre nødvendige tiltak</u>	
64. Det må bevilges ressurser til økt bemanning og tilstrekkelige ressurser hos konsesjonsmyndighetene for å håndtere økende saksmengde og redusere saksbehandlingstiden	OED

Konkrete forslag fra Strømnettutvalget - oppfølgingen er en dugnad

Nettselskapenes strategi for «raskere nett» – forpliktende samarbeid

- **Vi skal gjennomføre tiltakene** nettselskapene har ansvar for
- **Vi skal utvikle og foreslå ytterligere tiltak**
- **Vi skal peke på og følge opp tiltak andre har ansvar for**, og som vi mener er viktige for å skaffe nok strøm i tide
- **Vi vil sikre transparens i arbeidet og holde statsråden og omverden orientert om arbeidet**

Energidagene
2022

lede
Arva
Norgesnett

LINEA
BKK
fagne

TENSIO
Inett
GIVIA

agder energi
GLITRE
ENERGI
Energi Norge
Hakk Norge på strøm
Mørenett

Hørings svar Strømnettutvalget

- Norge har dårlig tid hvis vi skal nå våre klimamål og legge til rette for ny næringsvirksomhet.
- Samtidig er det meste av kapasitet allerede reservert og det tar mange år å etablere ny kapasitet.
- Vi savner en sterkere "sense of urgency" i utvalgets rapport.

Åpen informasjon / Public information

Statnett

Besøksadresse
Nydalen allé 33, 0484 Oslo

Postadresse
PE 6904 Nydalen, 0423 Oslo

Foretaksregister
NO 969 388 023 MSA

T +47 23 90 30 00
F +47 23 90 30 01

W statnett.no
E tempost@statnett.no

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
Click here to enter text.

Saksbehandler: Lars P Mjølhus / 98047713
Drens ref./Drens status: 22960 / 14.06.2022
Vår dato: 26.08.2022

Statnetts høringsinnspill til NOU 2022:6 Nett i tide

Vi viser til OEDs høringsbrev 14.juni 2022 om Strømnettutvalgets rapport (NOU 2022:6). Statnett opplever en dramatisk vekst i forespørsler etter tilknytning til kraftnettet. Det meste av kapasiteten er allerede bestilt, og det tar mange år å etablere ny kapasitet. Statnett opplever situasjonen som svært krevende for alle berørte (kunder, lokalsamfunn, nettselskaper) og vi savner en sterkere «sense of urgency» i utvalgets rapport. Dette preger enkelte av våre innspill, der vi ønsker flere forenklinger og sterkere grep for å sikre økt tempo, slik at vi settes i stand til å levere på vårt samfunnsoppdrag.

Statnett mener utvalget kommer med mange gode forslag til hvordan myndigheter og kraftbransje kan jobbe mer effektivt innenfor dagens regulering. Utvalget mener at deres forslag kan redusere ledetid for store nettanlegg med 1-6 år. Statnett er usikre på om Strømnettutvalgets anbefalinger er tilstrekkelige, tatt i betraktning at det meste av nettkapasitet til forbruk er reservert og behovet for nettilbygging er omfattende. Vår høringsuttalelse starter med en kort oppsummering av hvordan vi oppfatter situasjonen vi nå står i, før vi kommenterer på de tre overordnede temaene i utvalgets mandat: mer effektive konsesjonsprosesser, samfunnsøkonomisk utvikling og forbedringer i tilknytningsplikten. Til slutt kommenterer vi på behovet for å digitalisere sektoren.

Statnett skal være en drivkraft for nullutslipp og ny grønn verdiskaping

Det grønne taktskiftet skjer nå. Tempo og volum på omstillingen til nullutslippssamfunnet har økt betydelig. Statnett har siden 2019 opplevd en massiv økning i antall tilknytningshenvendelser. Det aller meste av ledig kapasitet til forbruk i dagens transmisjonsnett er reservert. Av nye nettinvesteringer som er under planlegging og bygging, er også det meste av kapasiteten allerede reservert.

Norge har dårlig tid hvis vi skal nå våre klimamål og samtidig legge til rette for ny næringsvirksomhet. Kraftsystemet må settes i stand til å levere mer kapasitet langt raskere enn hva vi trodde for bare få år siden. For å lykkes med dette har Statnett vedtatt en strategi som skal sette oss i stand til å møte denne utviklingen og støtte ut retningen for kraftsystemet.

Regjeringen har helt nylig lagt frem en storstilt satsing på havvind og et veikart for grønt industrifelt. Det krever god nettilnytelse, oppgraderinger og nytt nett for å nå disse målene. Statnett er godt i gang med å utarbeide helsehelte områdeplaner for hele landet. Her vil vi kommunisere hvorvidt det er tilgjengelig kapasitet, utnyttelsen av nettet i dag og hvordan vi ser for oss å utvikle kraftnettet videre. Vi er glade for at utvalget trekker frem dette arbeidet som et bidrag til mer effektiv netutvikling. Disse planene vil være underlag for konsesjonsbehandling og slik legge til rette for raskere prosesser.

Side 1 av 4

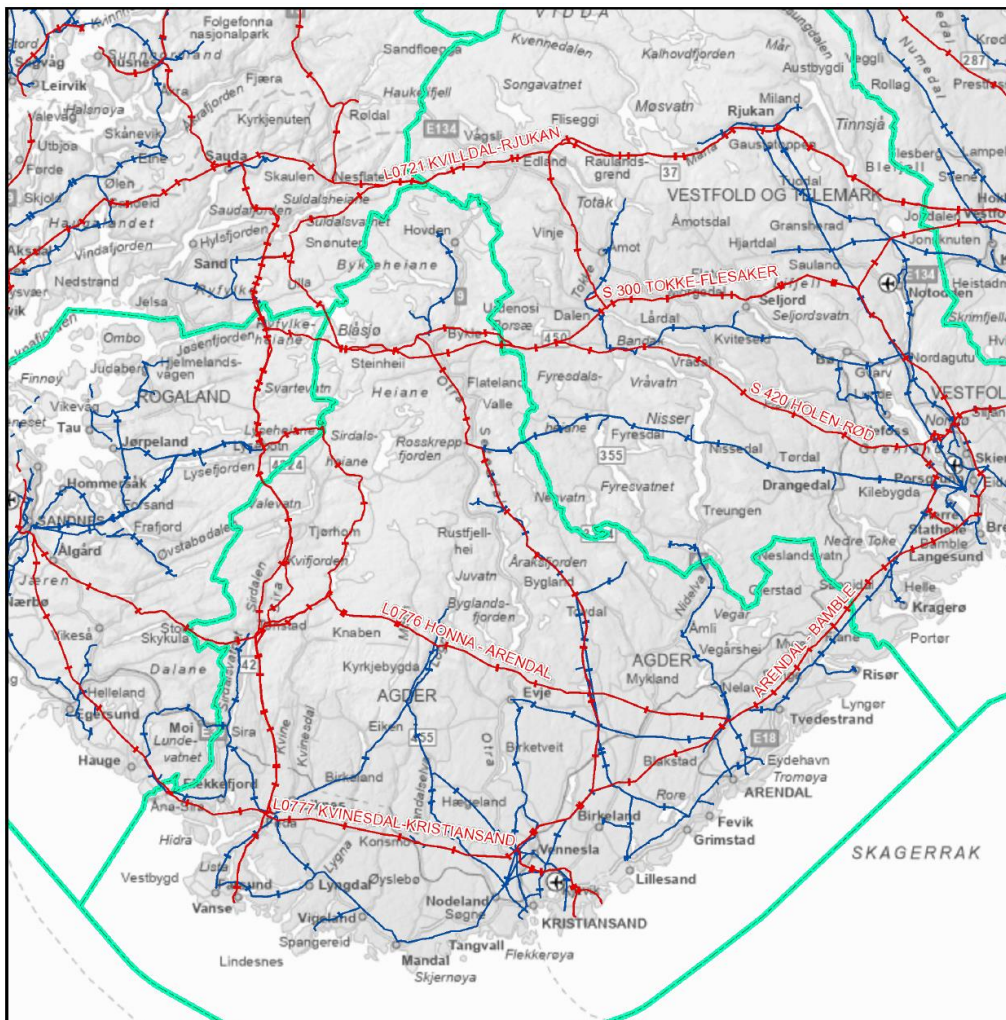
Dialogmøte Områdeplan Sør-Rogaland og Agder 27.1.2023

Utvikling av forbruk og produksjon i Agder

Trond Arild Reiersølmoen, Utredningsansvarlig

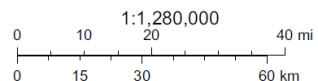
Mari Sollid-Skarpeid, Kundeansvarlig

Kraftnett i Agder – Plassering og historisk forbruk/produksjon

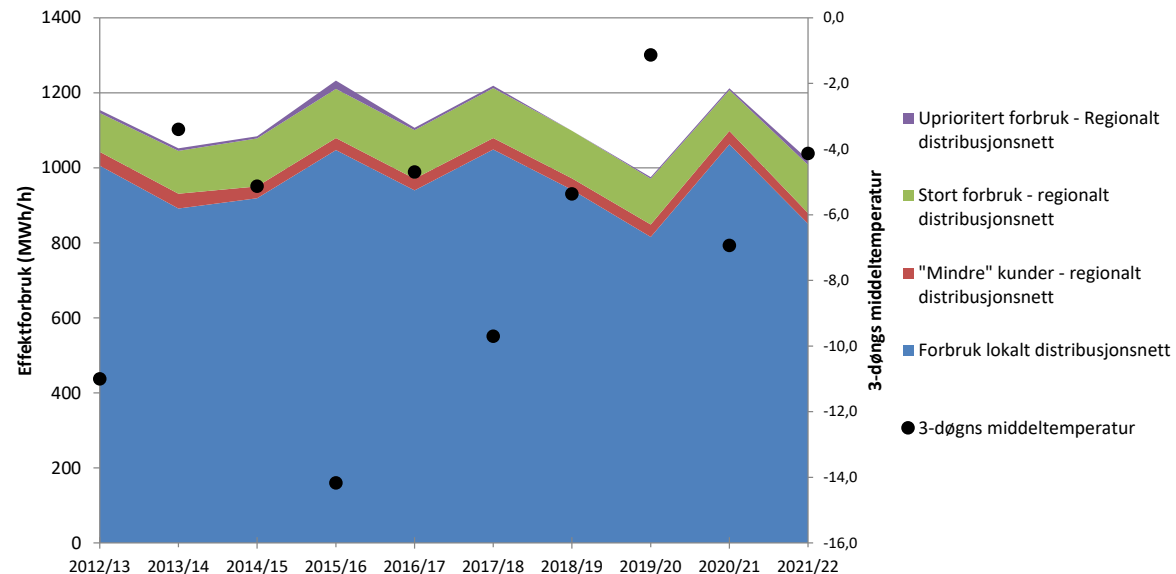
15.1.2023

- + Transmisjonsnett
- + Regionalnett
- KSU_omraade

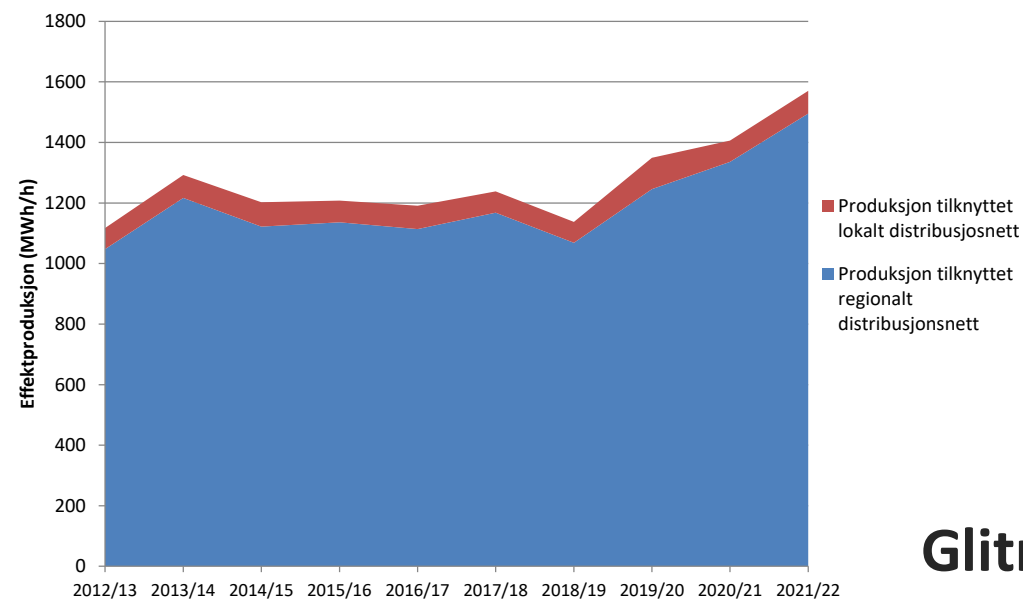

Kartverket, Geovekst, kommuner og OSM - Geodata AS, None

Historisk effektforbruk i tunglasttime - målte verdier

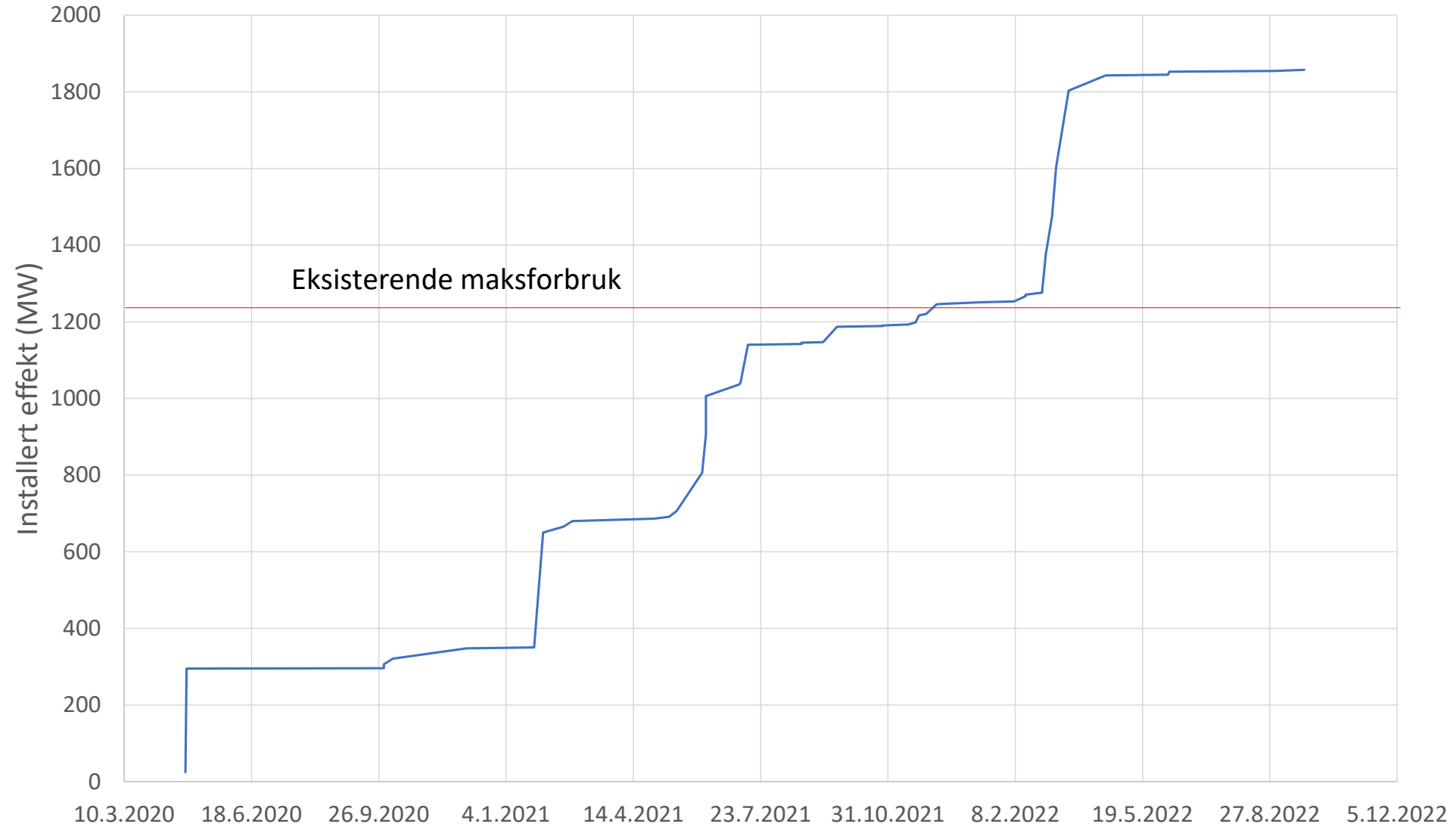

Historisk effektproduksjon i tunglasttime

Utvikling tilknytningssaker forbruk 2020 - 2023

Omsøkte tilknytningssaker

Tilknytningsprosessen og modenhetsvurdering

Informasjonsbehov ved tilknytningsøknader lik og over 1 MW

1. Lokasjon og effektbehov rimelig avklart
2. Ønsket tidspunkt for spenningssetting
3. Opplysninger om ønsket effektbehov med ev. opptrappingsplan, og bakgrunn for behovet
4. Definert sluttkunde
5. Status reguleringsplan
6. Dokumentasjon av prosjektets planlagte fremdrift
7. Informasjon om investeringskostnad og finansiering

agder energi
Velkommen til Agder Energi Nett.

DU ER HER: [FORSIDE](#) [BYGGE OG GRAVE](#) [TILKNYTNING TIL NETT](#) / LEDIG NETTKAPASITET?

Ledig nettkapasitet?

Kartlegging av tilgjengelig nettkapasitet må gjøres tidlig i planleggingsfasen.

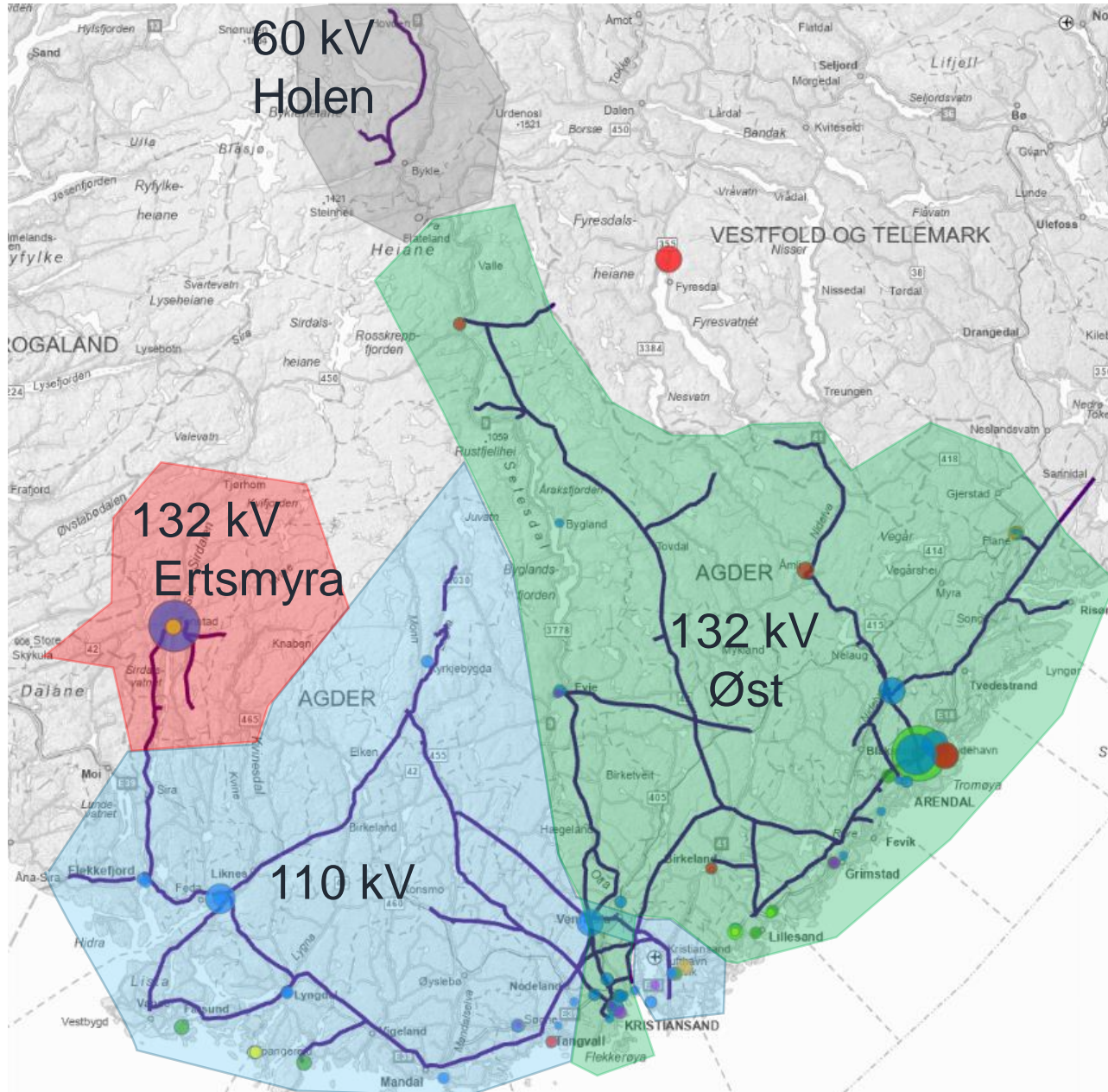
[Facebook](#) [Twitter](#)

Agder Energi Nett har etter [Energilovens § 3-3 og 3-4](#) en leverings- og tilknytningsplikt for alle kunder som ønsker nettilknytning, økning i effektuttak på eksisterende tilknytning eller forsterkning av eksisterende spenningsnivå. Dette gjelder både forbruks- og produksjonskunder. Det innebærer også at vi er pliktig å forsterke eksisterende nettanlegg eller bygge nye, dersom det ikke er tilgjengelig nettkapasitet i det området kunden ønsker tilknytning eller forsterkning i.

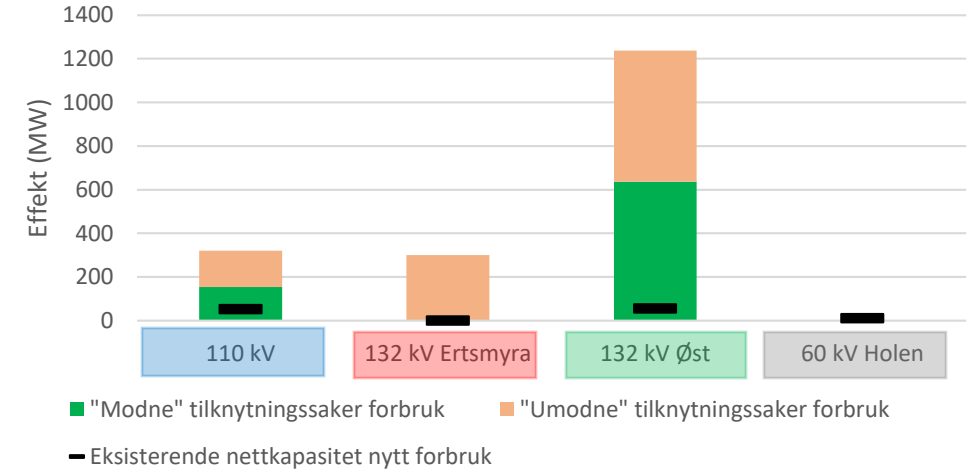
Krav til modenhet øker utover i tilknytningsprosessen

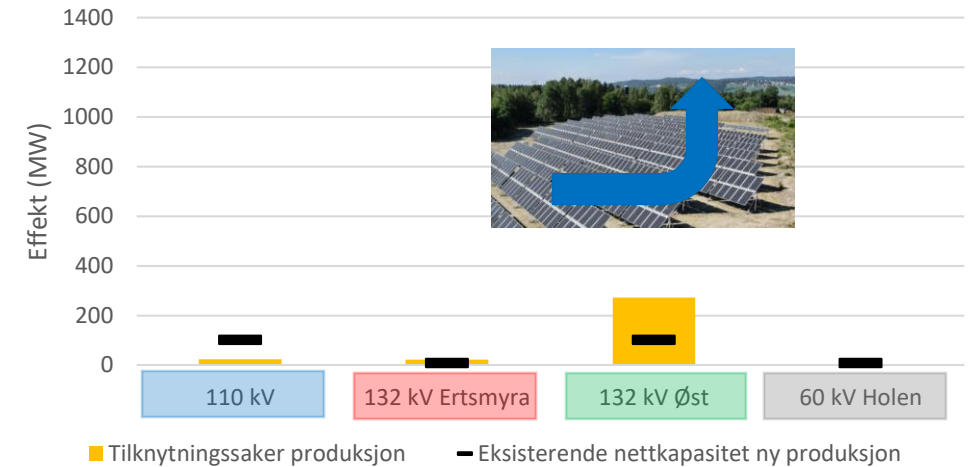
Tilknytningsaker og eksisterende nettkapasitet

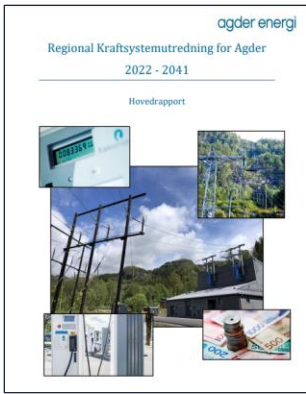

Mengde tilknytningsaker forbruk pr. område og ledig nettkapasitet pr. januar 2023

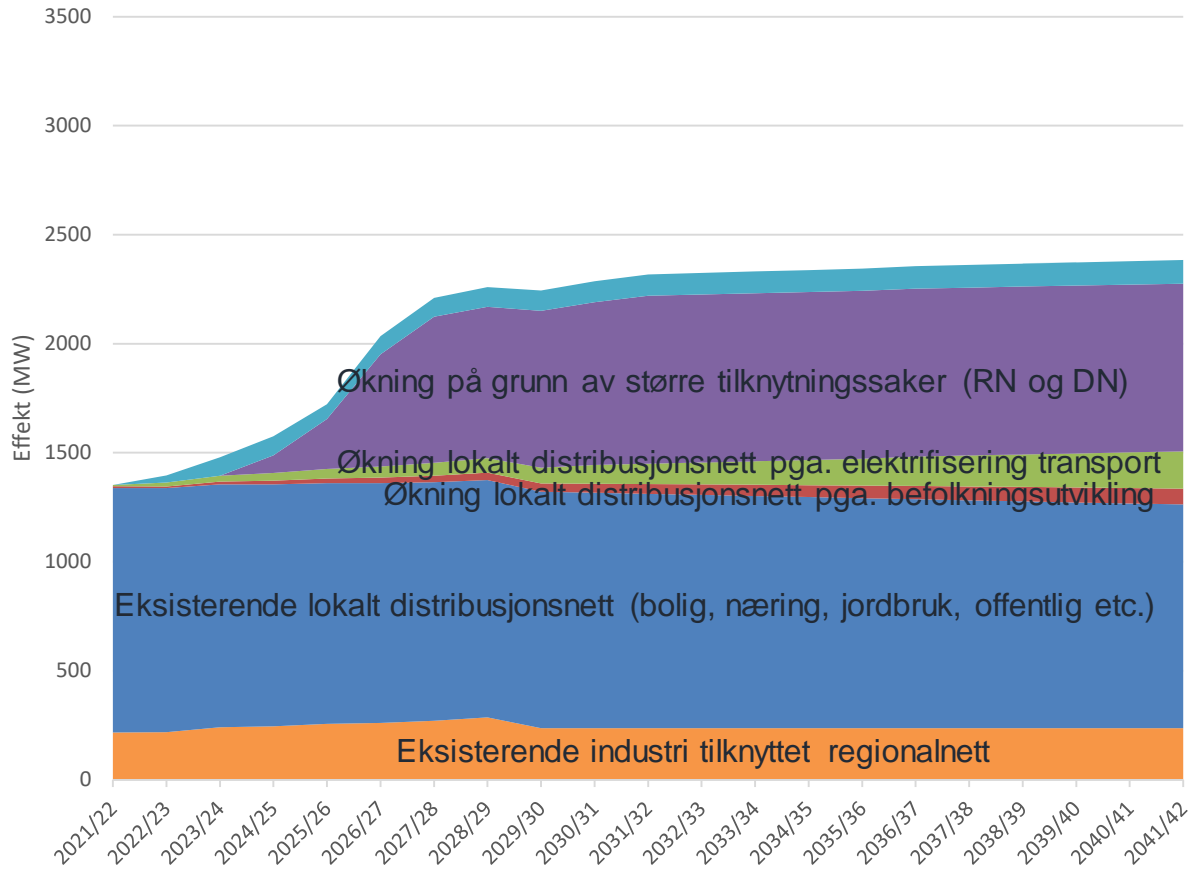
Mengde tilknytningsaker produksjon pr. område og ledig nettkapasitet pr. januar 2023

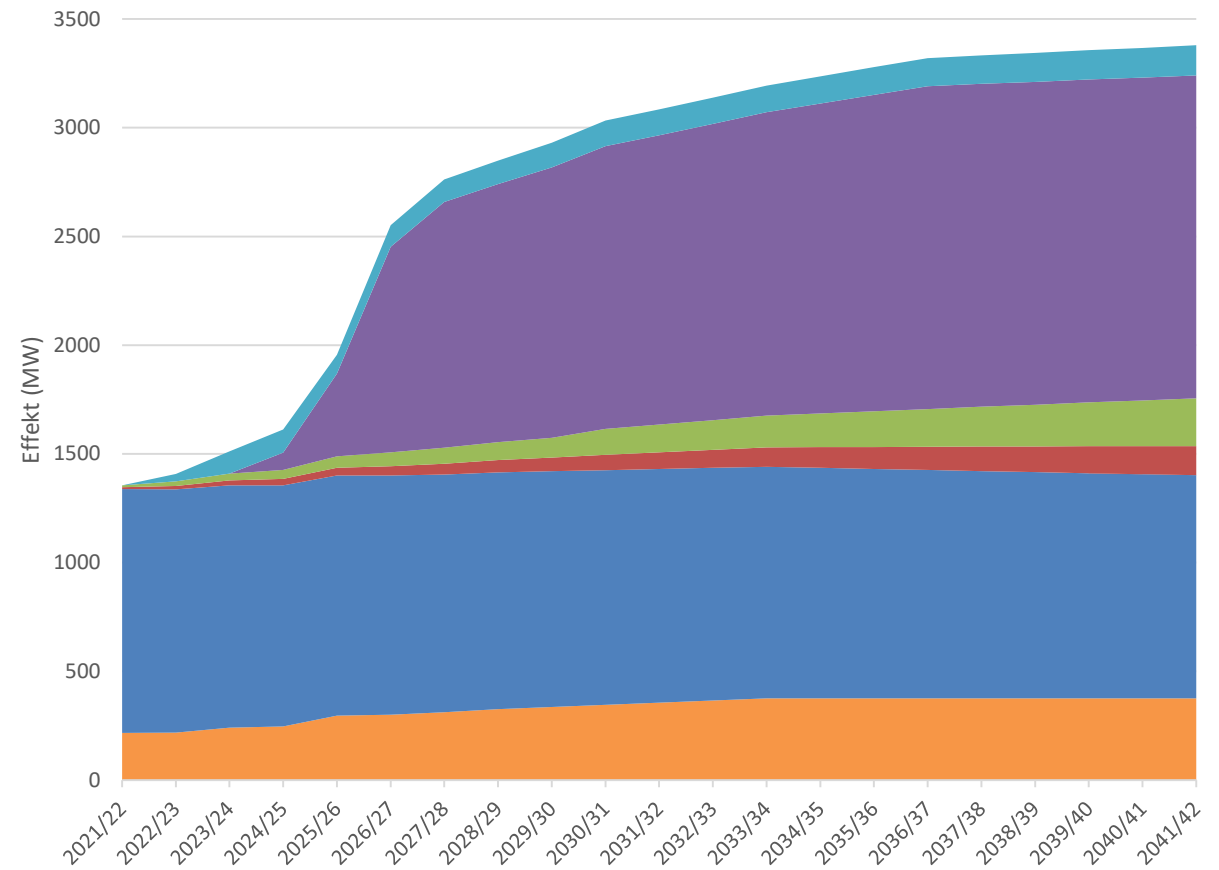

Forbruksscenarioer fra Regional Kraftsystemutredning 2022

Prognosert forbruksutvikling makslasttime neste 20 år - Basis scenario

Prognosert forbruksutvikling makslasttime neste 20 år - Høy scenario

Områdeplan Sør-Rogaland og Agder

Elisabeth Vike Vardheim, Konserndirektør Nett

Helhetlig og langsiktig nettutvikling gjennom 10 områdeplaner

Transmisjonsnett i Norge 2021

Nord
kapasiteten reservert, behov for økt overføringskapasitet internt og inn til området

Nordland
I dag produksjonsoverskudd, men store industriplaner gir behov for nett nord-sør og mot Sverige

Midt
Overføring nord-sør, forbruksvekst i hele regionen, økende effekt- og energiunderskudd

Innlandet
overføring nord-sør, spenningsoppgradering

Hallingdal og Ringerike
overføring vest-øst, forbruksplaner i Ringerike, fornyelser og restrukturering

Oslo, Akershus og Østfold
Storby, vekstambisjoner i Østfold og utveksling med Sverige

Telemark og Vestfold
restrukturering/spenningsoppgradering og økt forbruk

Sogn og Sunnmøre
Produksjon Indre Sogn, store industriplaner, overføring nord-sør

Bergensområdet og Haugalandet
spenningsoppgradering, økt forbruk på kysten, havvind

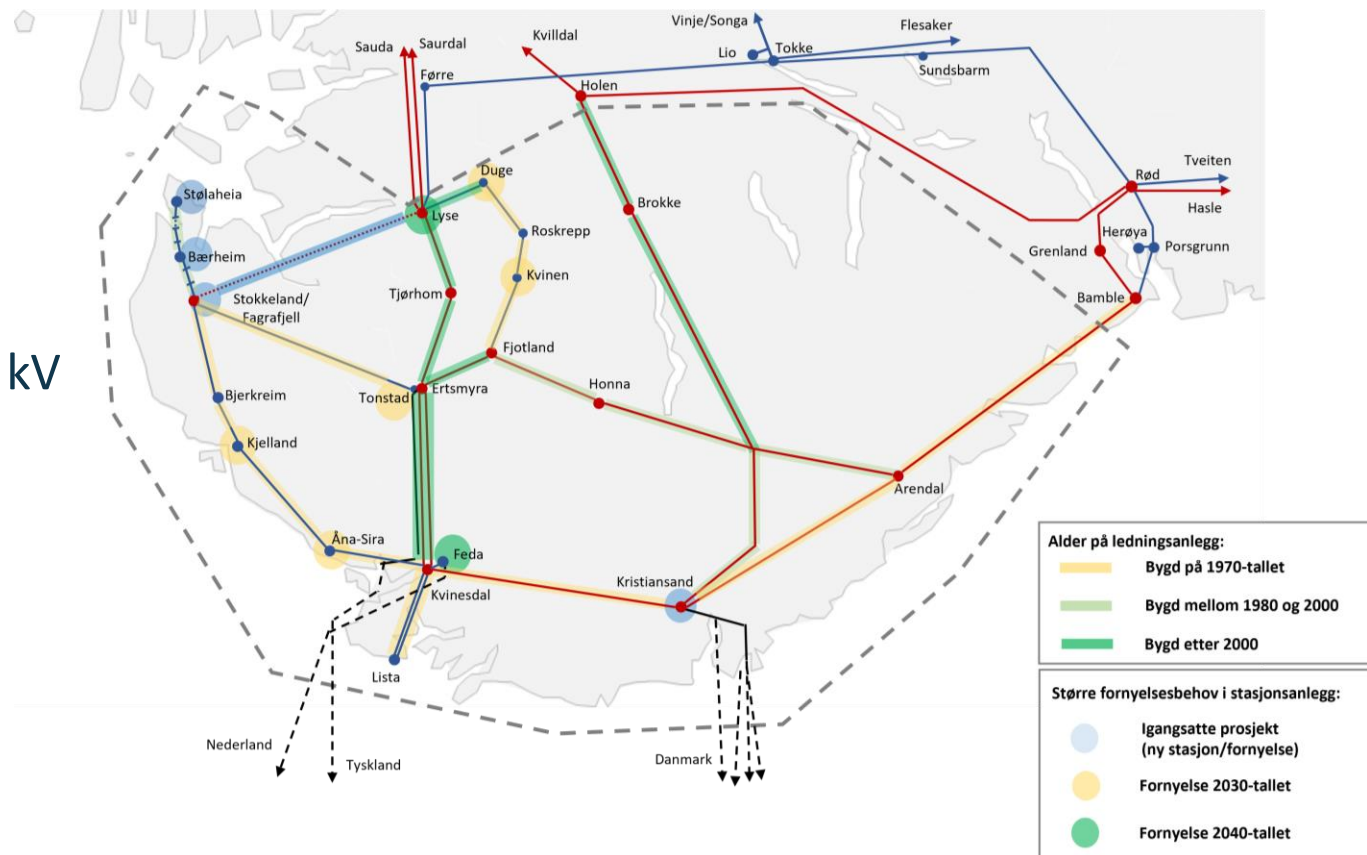
Sør-Rogaland og Agder
forbruk langs kysten, mellomlandsforbindelser, havvind

Hva skal vi oppnå med områdeplaner?

Helhetlige løsninger	Forutsigbar nettutvikling	Effektiv prosjektgjennomføring
<ul style="list-style-type: none"> • Langsiktige, helhetlige og rasjonelle løsninger som står seg over tid • Se nett- og systemvirkemidler i sammenheng • Se løsninger på tvers av nettnivå • Felles innsikt og data • Øke systemutnyttelsen	<ul style="list-style-type: none"> • Mer i forkant • Tidlig forankring av behov og løsninger – nasjonalt, regionalt og lokalt • Tydelig og god kommunikasjon med eksterne • Tett samhandling og god arbeidsdeling mellom nettnivåer, myndigheter og aktører • Økt oversikt og forutsigbarhet for beslutningstakere	<ul style="list-style-type: none"> • Koordinert prosjektgjennomføring ved pakking av prosjekter • Prioritere riktig tiltak til rett tid ved rasjonell gjennomføringsstrategi • Redusert tidsbruk i hørings- og konsesjonsprosesser • Sette enkelttiltak i en større sammenheng
<p>Områdeplanene skal bidra til økt tempo og gjennomføringsevne – slik at kundene raskere får tildelt kapasitet</p>		

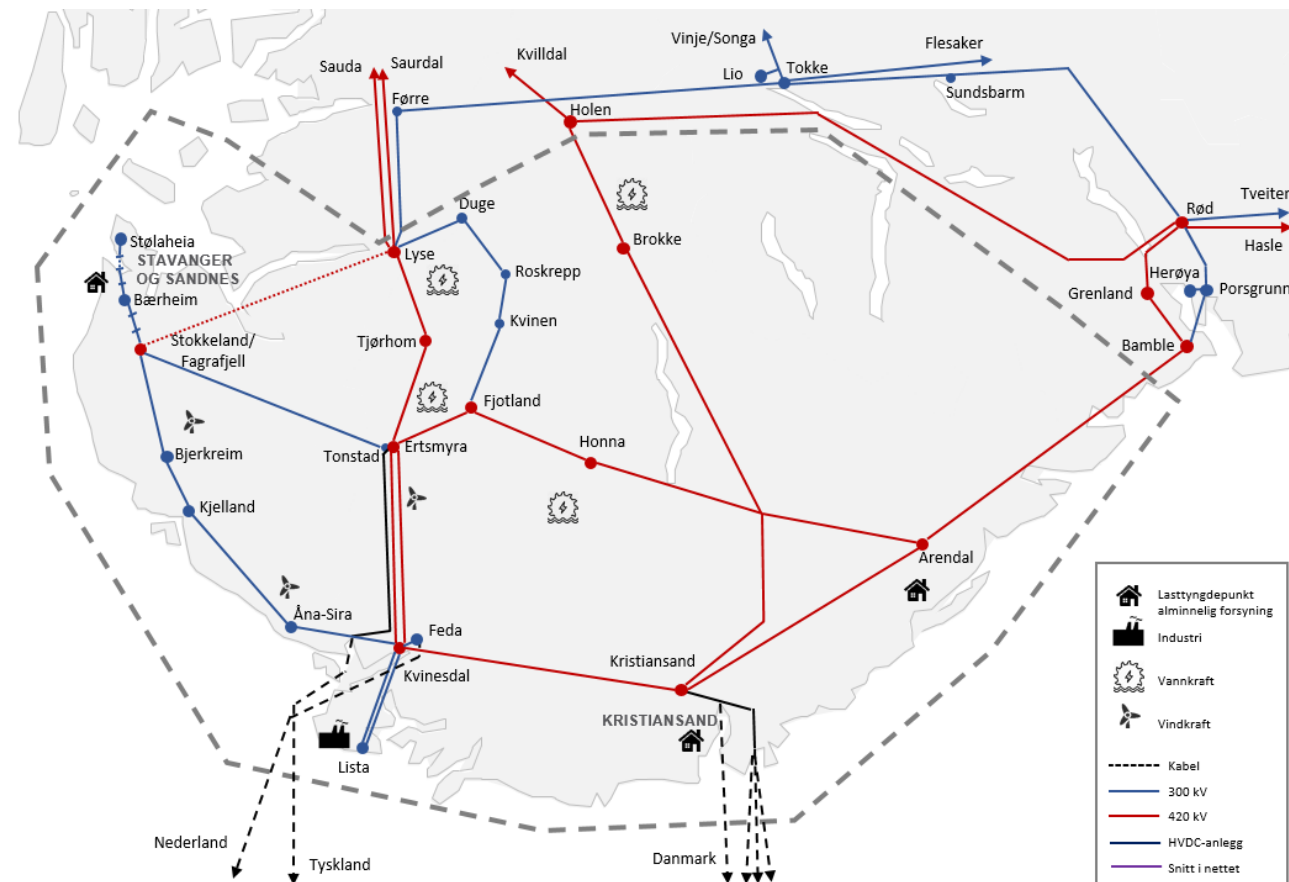
Transmisjonsnettet i området er relativt nytt ...

- Mye av ledningsnettet er bygd eller spenningsoppgradert etter år 2000
- Statnett har investert mer enn 10 mrd. NOK i transmisjonsnettet i regionen siste 20 år
  - Nettet i Agder er oppgradert fra 300 til 420 kV
- Mange nye stasjonsanlegg

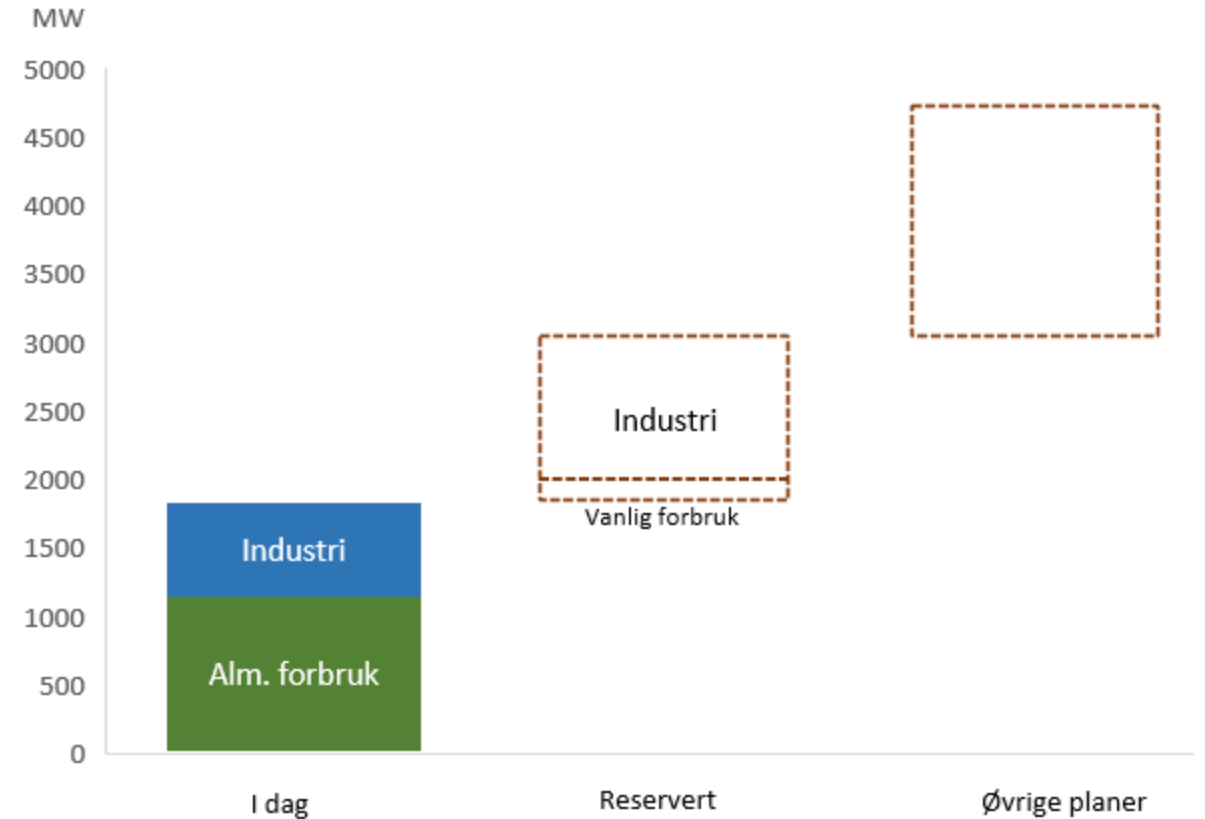
... og har god kapasitet

- Et sterkt 420 kV nett
  - I stand til å håndtere stor kraftflyt
  - Godt utgangspunkt for økt forbruk og produksjon
  - Fortsatt 300 kV i Sør-Rogaland
- God tilgang på kraft til nytt forbruk
  - Kraftoverskudd i regionen
  - Mellomlandsforbindelser
  - Potensialer for mer vann-, vind- og solkraft
  - Havvind - tilknytningspunkt for Sørlige Nordsjø II

Store forbruksplaner i Agder

- Tilknytningsforespørsler på ca. 3000 MW utgjør mer enn 150 % økning av dagens forbruk
  - Av dette er ca. 1200 MW reservert i transmisjonsnett
- I tillegg holdes av kapasitet til økning i "vanlig" forbruk
- Langt færre planer om produksjon enn forbruk

Forbruksvekst forutsetter nettutvikling

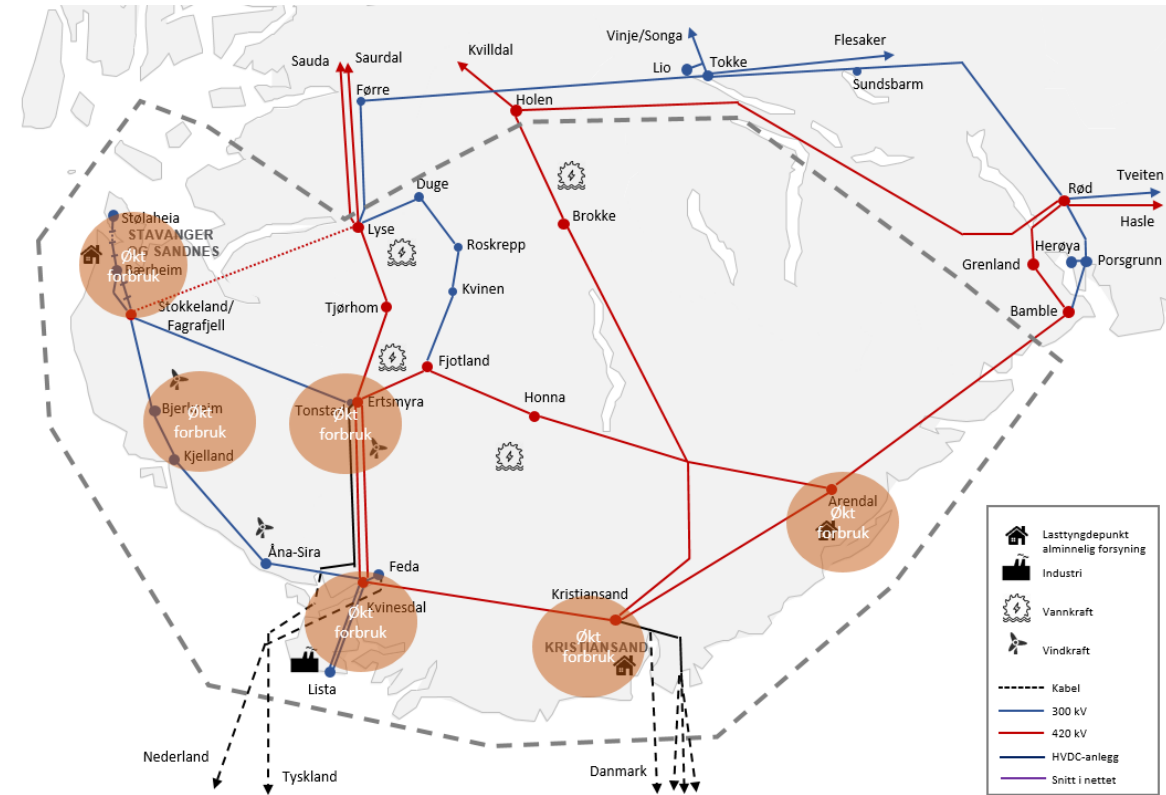
1. Regionale begrensninger i transmisjonsnettkapasitet

Begrenset kapasitet i ledningsnett

2. Begrensninger i transformeringskapasitet

Økt forbruk og produksjon begrenses av knapphet på transformeringskapasitet mellom transmisjonsnett og regionalnett

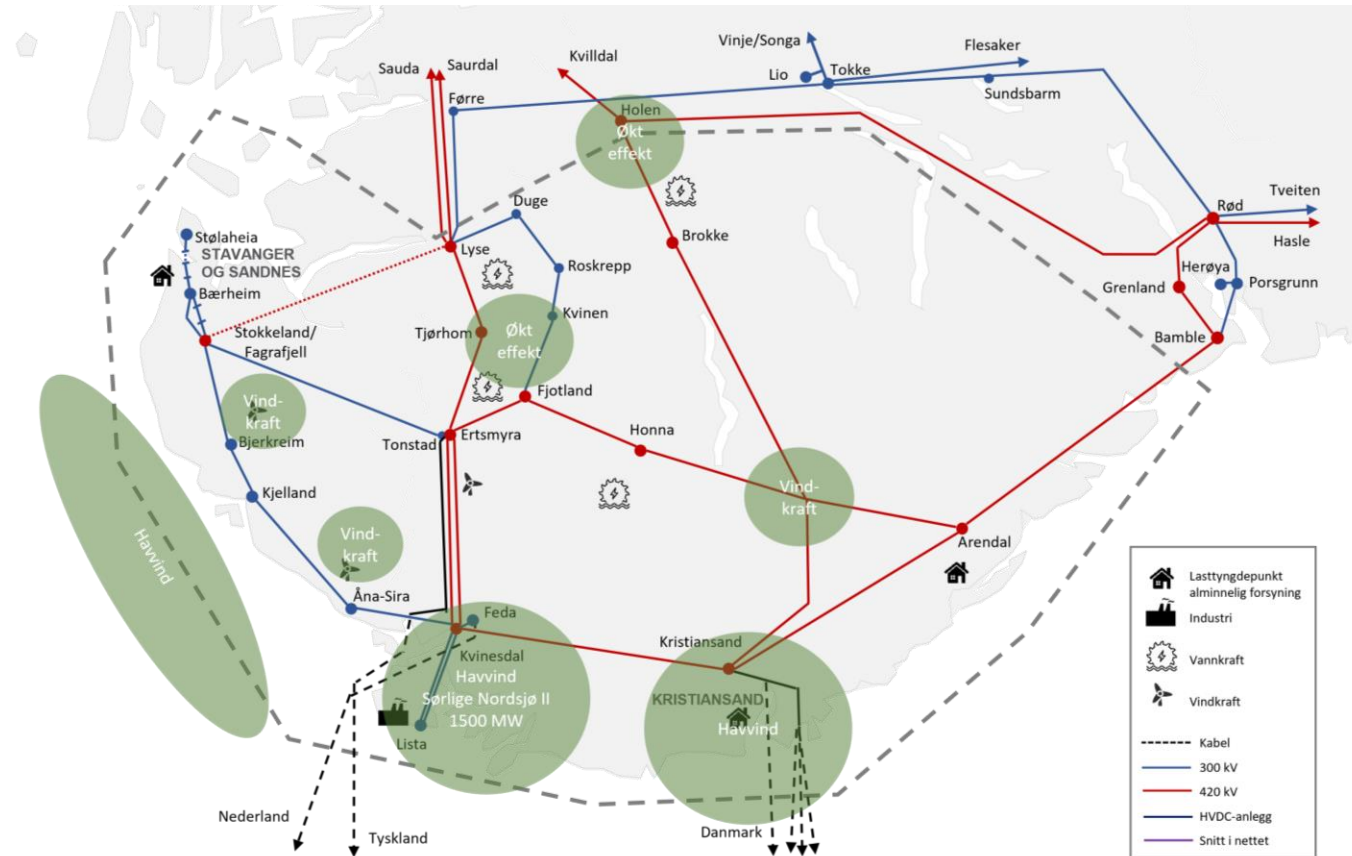
3. Begrensninger i det underliggende nettet

Fremtidens kraftsystem trenger økt fleksibilitet

Potensiale for ny kraftproduksjon i Sør-Rogaland og Agder

- Vindkraft – til havs og på land
- Solkraft og små vannkraftverk
- Effektutvidelser og pumpekraft i de store vannkraftverkene
- Ny, uregulerbar produksjon øker behovet for fleksibilitet
  - Regulerbar vannkraft
  - Kraftutveksling med andre land
  - Fleksibelt forbruk

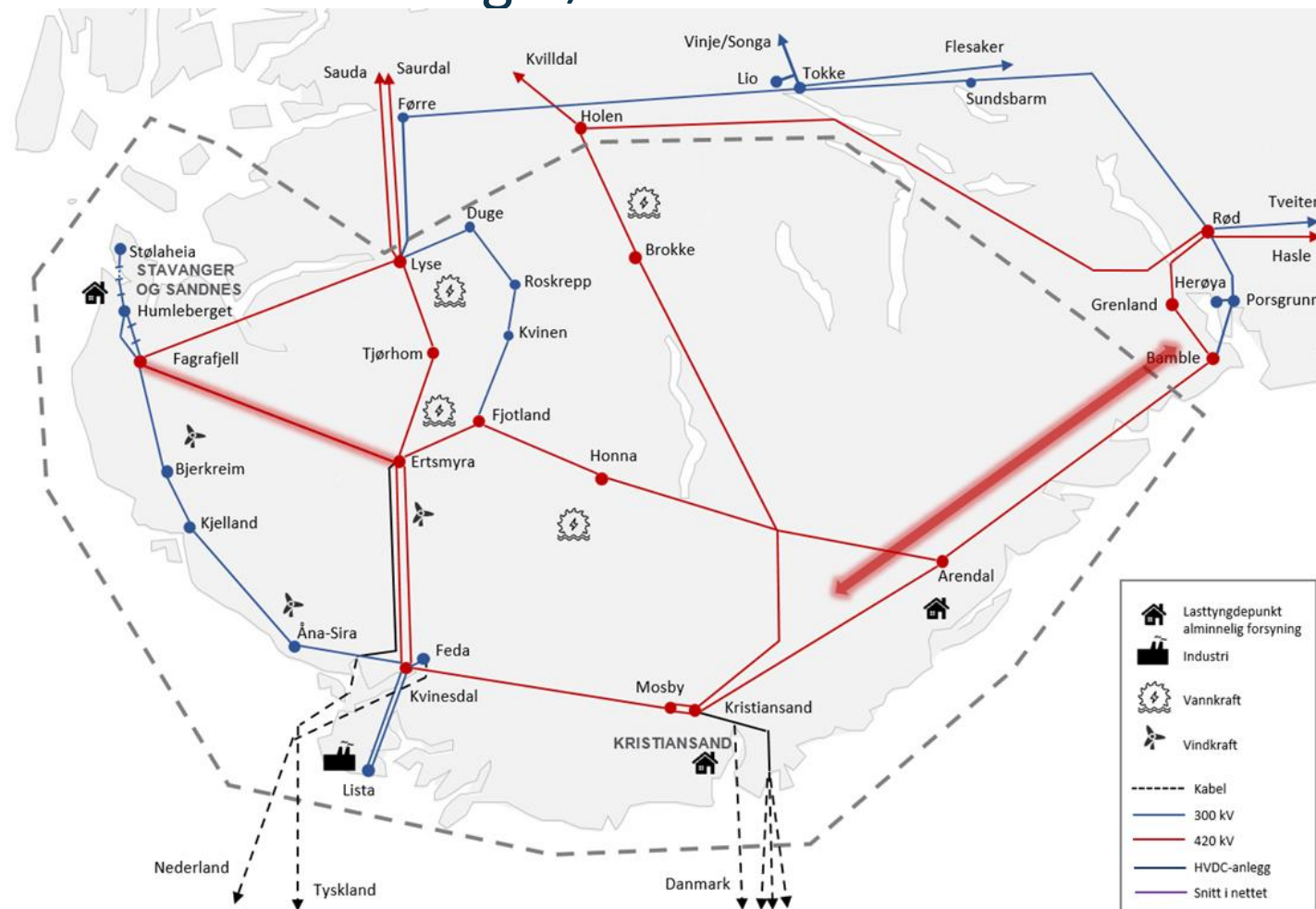
Trinnvis utvikling mot målnett

Trinn 2: Økt kapasitet mellom Grenlandsområdet og Sørlandet

Forbruk langs kysten og tilknytning av havvind i sør gir økende kraftflyt mellom Sørlandet og Østlandet

Dette medfører behov for økt kapasitet mellom områdene

- Konseptvalgutredning pågår - skal kvalitetssikres og sendes OED for godkjenning

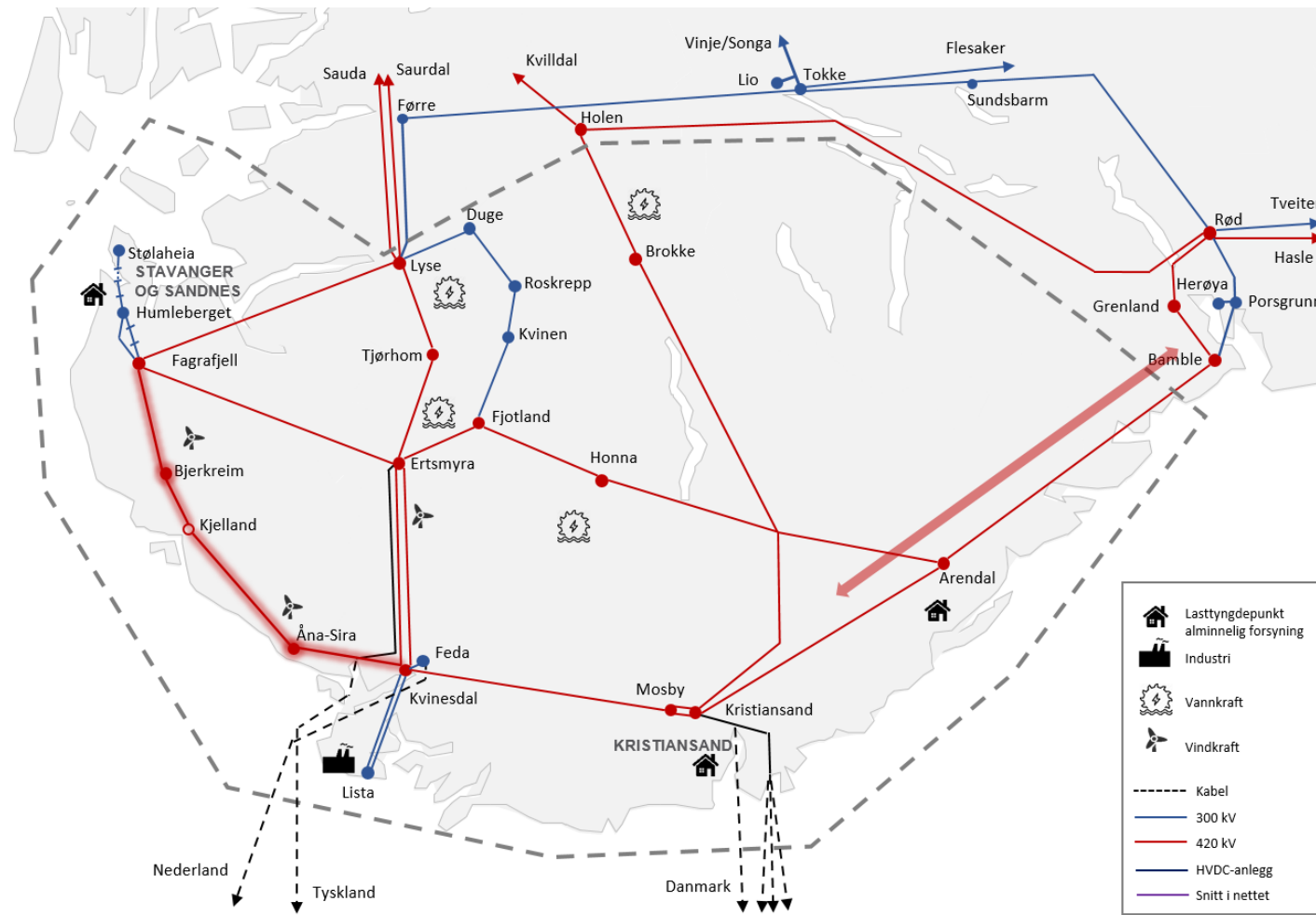

Trinnvis utvikling mot målnett

Trinn 3: Spenningsoppgradering Kvinesdal-Fagrafjell

Spenningsoppgraderingen innebærer ny 420 kV ledning mellom Kvinesdal og Fagrafjell

- Nødvendig for å håndtere stor vekst i forbruket i Sør-Rogaland
- Forutsetning for at havvind skal kunne tilknyttes langs kysten i Sør-Rogaland

Dialogmøte Områdeplan Sør-Rogaland og Agder 27.1.2023

Regional Nettutvikling

Trond Arild Reiersølmoen, Utredningsansvarlig

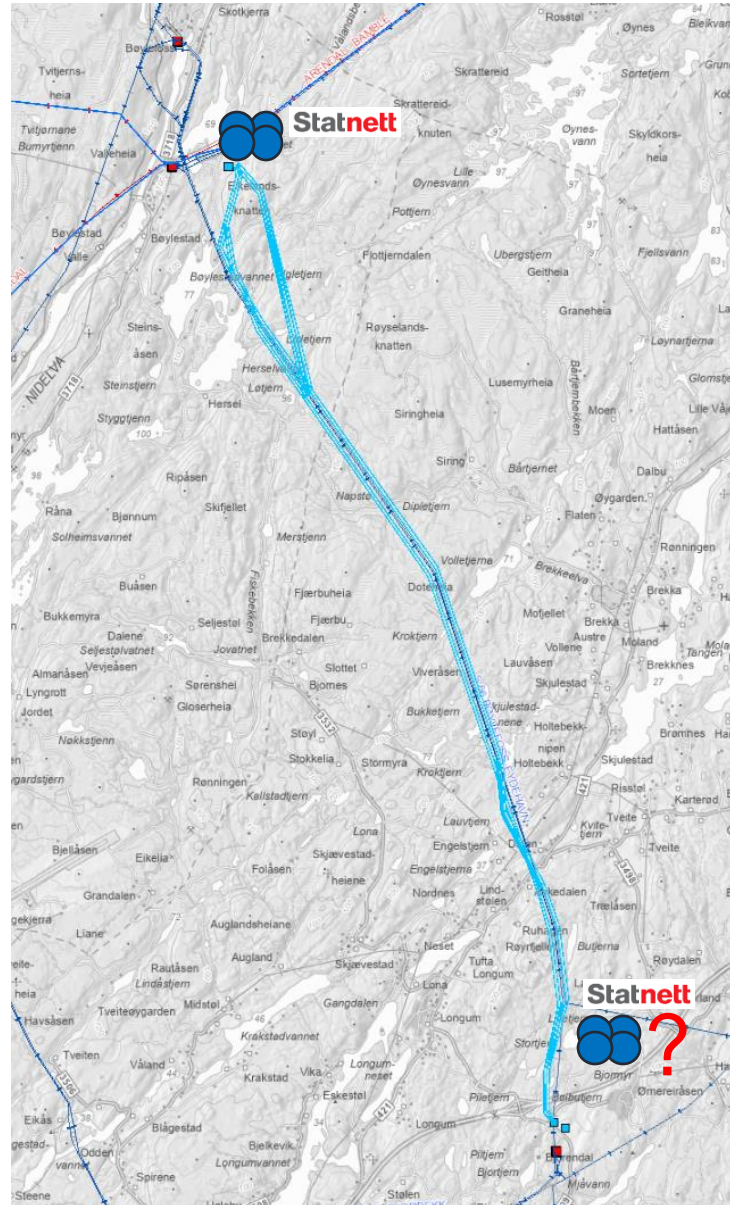

Tiltak Arendalsområdet

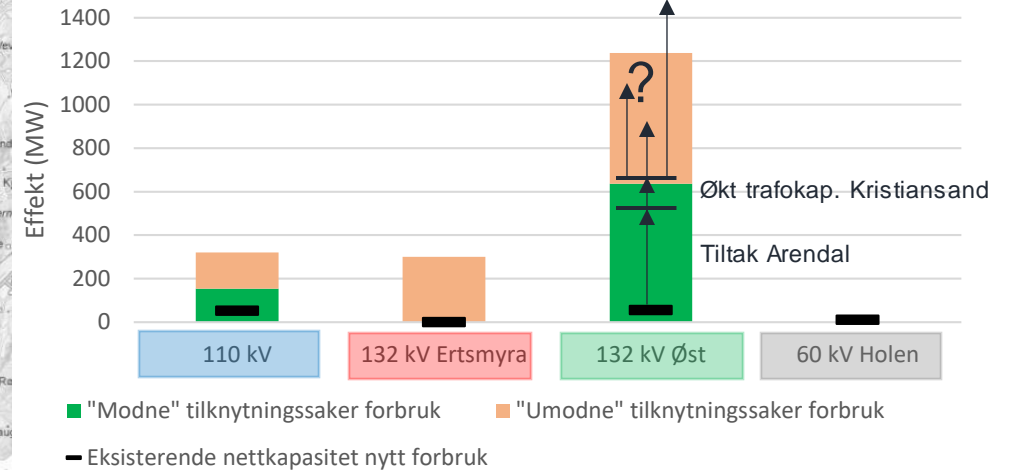
Agder Energi Nett AS
► **Ny Eyde koblingsstasjon**
Søknad om konsesjon etter energiloven
Søknad om ekspropriasjon og forhåndstillatelse
Virkinger for miljø- og samfunnsinteresser

Agder Energi Nett AS
► **Ny Bøylestad koblingsstasjon med tilhørende ombygging/nybygging av 132 kV ledninger**
Søknad om konsesjon etter energiloven
Søknad om ekspropriasjon og forhåndstillatelse
Virkinger for miljø- og samfunnsinteresser

Agder Energi Nett AS
Nye 132 kV-ledninger Bøylestad-Eyde
Søknad om konsesjon etter energiloven
Søknad om ekspropriasjon og forhåndstillatelse
Virkinger for miljø- og samfunnsinteresser

Mengde tilknytningsaker for bruk pr. område og ledig nettkapasitet pr. januar 2023

AGDER ENERGI NETT AS
Postboks 794 Stoa
4809 ARENDAL

Vår dato: 09.01.2023
Vår ref.: 202119681-43 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.:

Krav om tilleggsutredninger til søknader om nye 132 kV ledninger Bøylestad-Eyde, ny Bøylestad koblingsstasjon og ny Eyde koblingsstasjon

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til søknad fra Agder Energi Nett (AEN) om nye 132 kV ledninger Bøylestad-Eyde, ny Bøylestad koblingsstasjon og ny Eyde koblingsstasjon i Froland og Arendal kommuner av henholdsvis 09.12.21, 04.02.22 og 04.12.22. NVE har behov for ytterligere utredninger før vi kan fatte vedtak i denne saken.

Utredningsfrist 1.5.2023

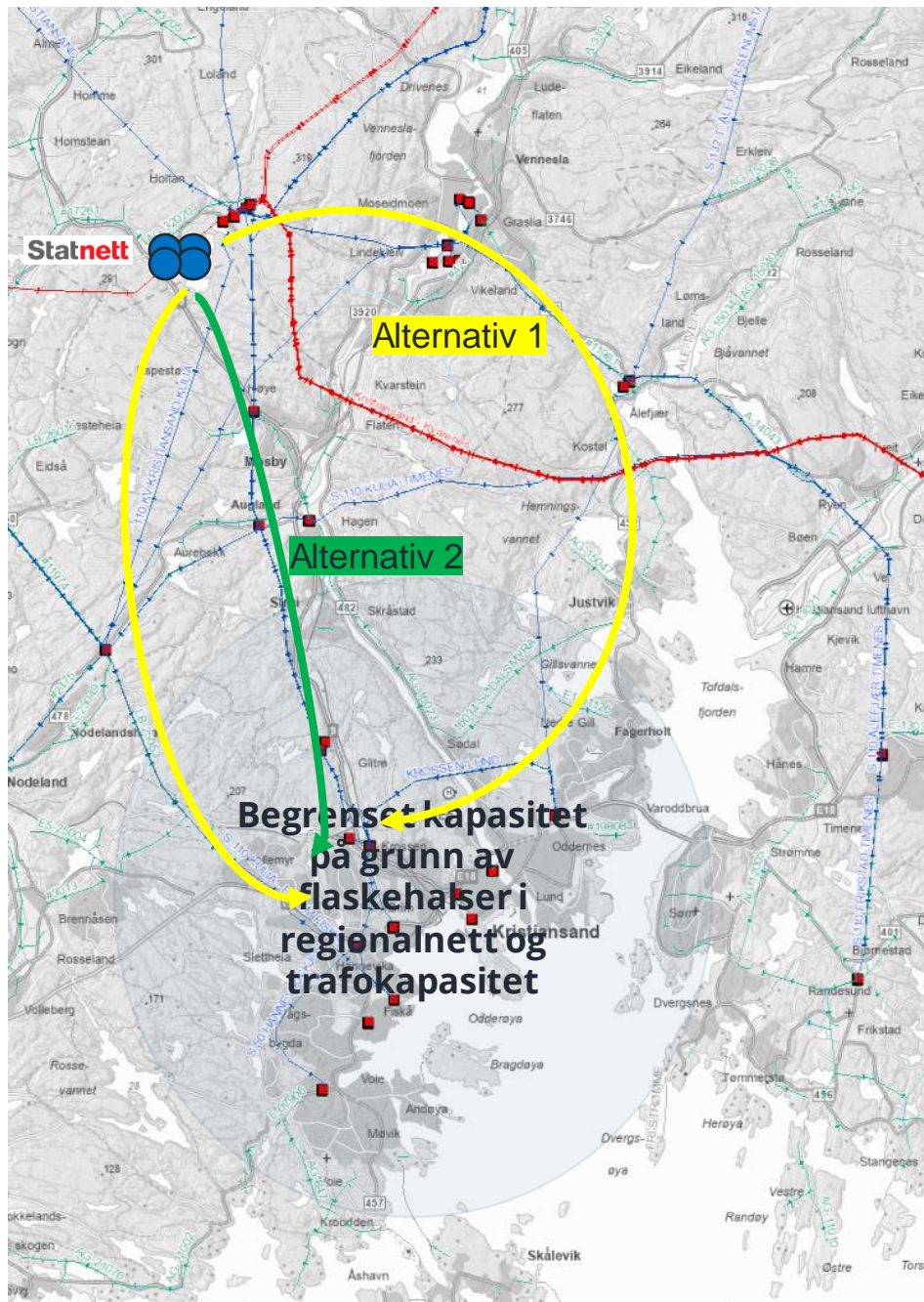
Tiltak Kristiansandsområdet

Begrensninger i dag:

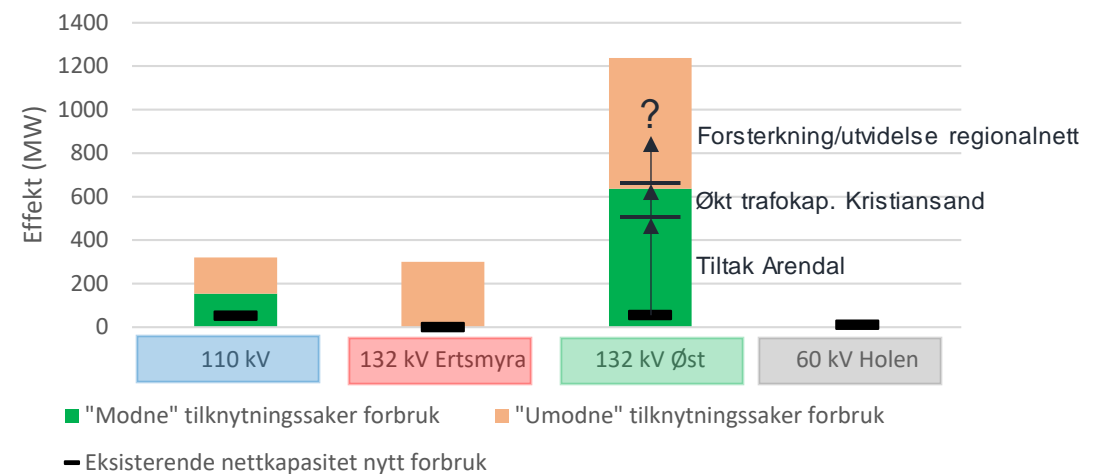
- Transformorkapasitet mot transmisjonsnett
- Linjekapasitet regionalnettet mot Kristiansand (sentrumsområdet)

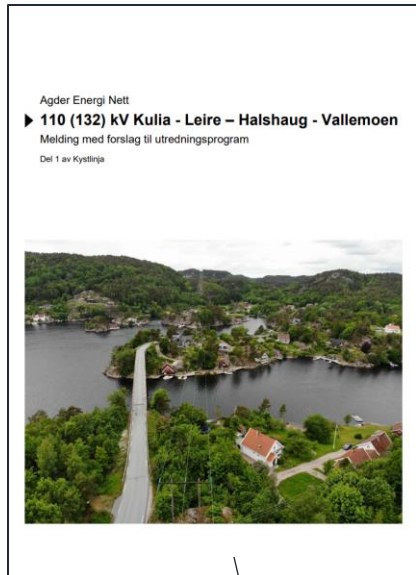
Tiltak:

- Ny Mosby transformatorstasjon (Statnett) – under planlegging
- Forsterkning/utvidelse regionalnett fra Mosby stasjon til Kristiansand – Utredning av alternative løsninger pågår

Mengde tilknytningsaker forbruk pr. område og ledig nettkapasitet pr. januar 2023

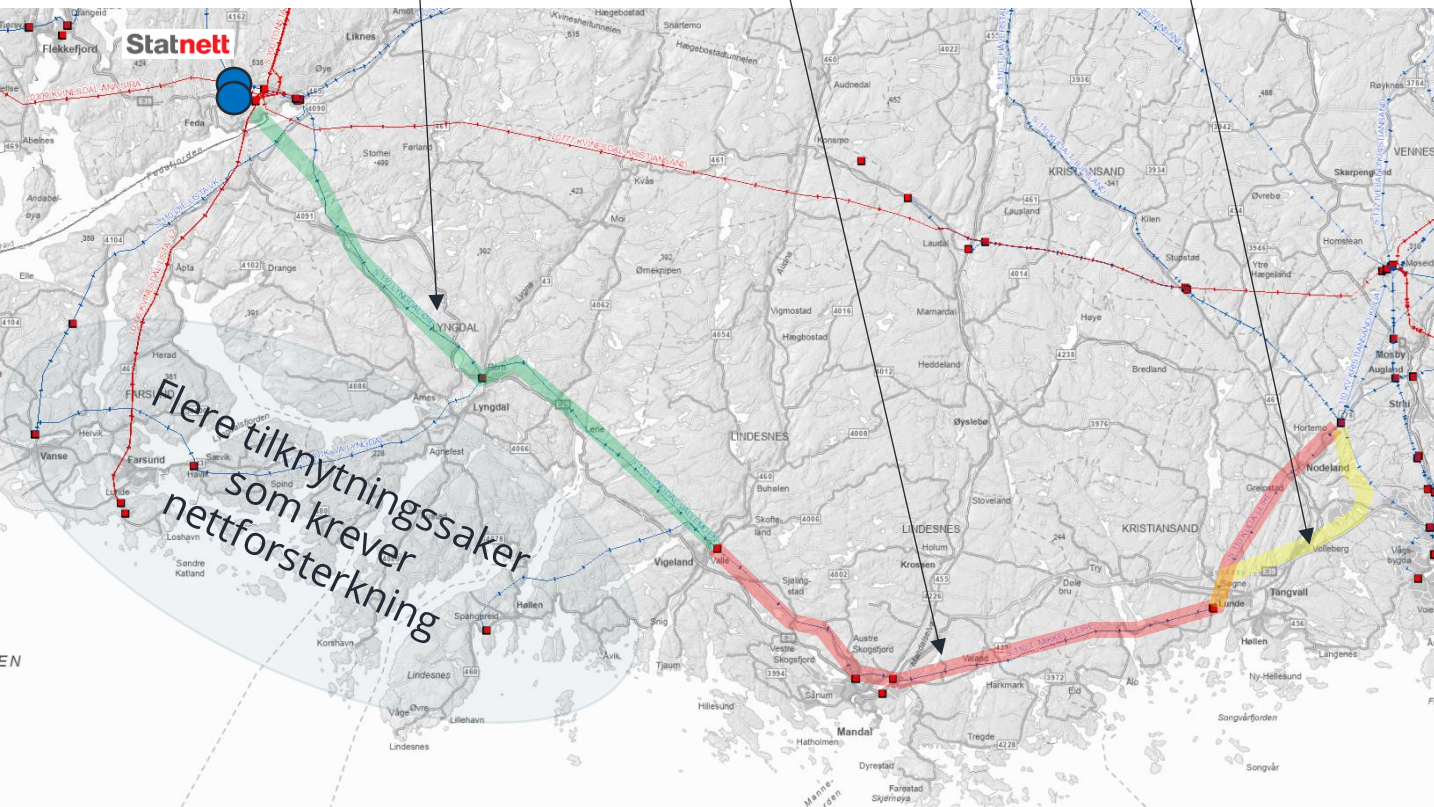
Tiltak Kvinesdal - Kristiansand

Begrensninger i dag:

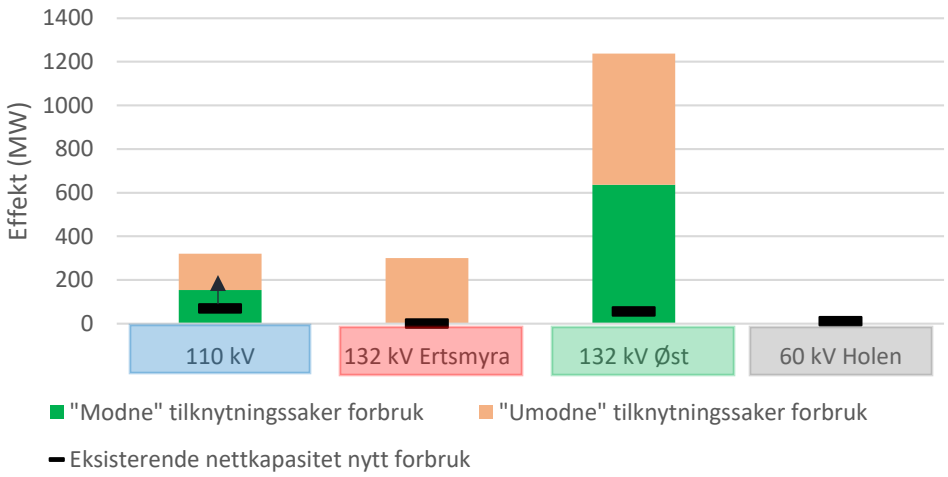
- Transformorkapasitet mot transmisjonsnettet i Kvinesdal
- Linjekapasitet regionalnettet («kystlinja»)

Tiltak:

- Økt trafokapasitet Kvinesdal – under planlegging
- Forsterkning/reinvestering «kystlinja»

Mengde tilknytningssaker forbruk pr. område og ledig nettkapasitet pr. januar 2023

Liste

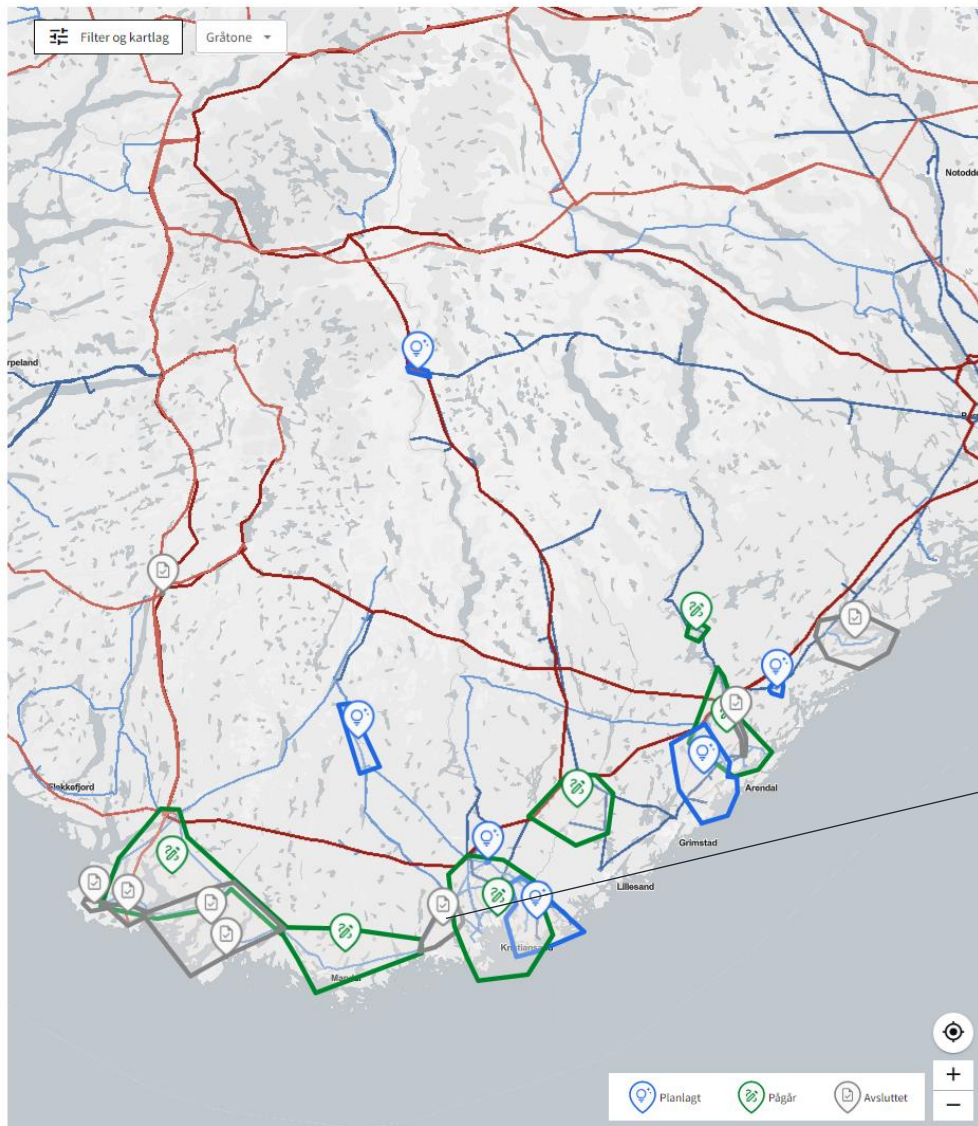
Kart

Vis Filtre

Søk i utredning

Filter og kartlag

Gråtone

Sist oppdatert 30.06.2022 kl. 13:38 av GLITRE NETT AS

Utredning

Reinvestering 110 kV linje Kulia - Leire

Behovskategori

Nettets tilstand

110 kV linje Kulia - Leire har på grunn av alder/tilstand behov for reinvestering.

Utvikling i forbruk

Forventet økt forbruk i området mellom Kristiansand og Kvinesdal medfører også behov for forsterkning av linjetverrsnitt og økning av transformatorkapasiteten mot lokalt distribusjonsnett i området. Lokalt vurderes det som sannsynlig med betydelig forbruksekning i og rundt industriområdet Mjåvann i Kristiansand kommune som pr. i dag forsynes på 22 kV nivå fra Kulia. I forbindelse med fornyelse av 110 kV linjen er det vurdert om omlegging av linjen via Mjåvann er samfunnsmessig rasjonelt for at man i fremtiden skal kunne ("enkelt") etablere en transformatorstasjon her. Dette vil redusere behov for økning av transformatorkapasiteten i eksisterende Leire og Kulia transformatorstasjoner, samt behov for utbygging av lokalt distribusjonsnett.

Type utredning

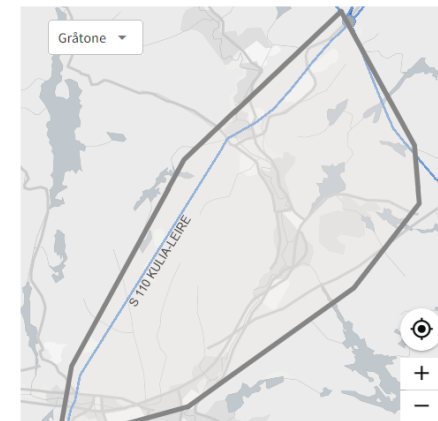
Konseptvalgutredning

Status utredning

Avsluttet (2022)

Eier

GLITRE NETT AS

Kartverket, Geovekst, Kommuner, Corine og OSM - Geodata AS | None Powered by Esri
Området for utredningen i kart

Statnetts områdeplan-område

Denne utredningen ligger i Statnetts områdeplan-område Sør-Rogaland og Agder.

Se tilknyttede tiltak

Planleggingsfase [132 kV Kulia - Leire](#) →

Konsepter og konseptvalg

		Investering	Drift/vedl.	Avbrudd	Tap	Restverdi	
Prioritet 1	Omlegging av 110 ...	158 - 239	4 - 25	46 - 54	418 - 505	35 - 61	Se detaljer
Prioritet 2	Minimum alternativ	145 - 221	0 < 19	54 - 67	413 - 513	33 - 47	Se detaljer
Prioritet 3	Ikke funnet flere ak...						Se detaljer

* Kostnadene er angitt i minimum - maksimum mill. NOK

Oppsummering og avslutning

Veien videre

- Vi utvikler nettet for å legge til rette for ønsket vekst i forbruk og produksjon
  - Områdeplan og Kraftsystemutredning beskriver behov og tiltak – oppdateres regelmessig
  - Økt kapasitet mellom Grenlandsområdet og Sørlandet er neste store tiltak i transmisjonsnettet i Agder
  - Vi snur alle steiner for å knytte økt forbruk og produksjon til det eksisterende nettet
- For at vi skal lykkes med det grønne skiftet kreves
  - En balansert utvikling av produksjon og forbruk
    - Sør-Rogaland og Agder har gode produksjonsressurser som bør utnyttes
  - Fleksibilitet i både kraftproduksjon og forbruk
  - Godt samarbeid mellom nettselskap, kunder, myndigheter og interessenter
  - Bærekraftige løsninger
  - Støtte til tiltakene fra omgivelsene

